

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(IV. seja, dne 18. oktobra 1889. l.)

Mestna občina Kranj prosi, da se store potrebni koraki, da se ohrani gimnazija v Kranju oziroma, da se razširi v višjo gimnazijo. — Prošnja se izroči upravnemu odseku.

Poslanec Klun utemeljuje načrt zakona, s katerim se prenamejajo §§ 5., 6. in 7. deželnega zakona z dne 20. julija 1863. leta dež. zak. št. 12, o plačevanju stroškov za postavljanje in vzdrževanje katoliških cerkvenih in prebendnih poslopij potem za priskrbovanje cerkvenih potrebščin.

Dotični paragrafi se v novi obliki glase:

§ 5. K ostalim stavbnim stroškom za ta poslopja morajo cerkveni prebendarji prispevati takrat, kadar daje njih prebenda po načelih, po katerih se zračuni dopolnilo h kongruji iz verskega, oziroma iz državnega zaklada, vsako leto najmanj za 50 gld. višji čisti dohodek, nego pravilno določena kongruja.

§ 6. V tem slučaju morajo prebendarji, kadar preseza čisti dohodek njih prebende pravilno določeno konguro

za 50 gld. do 100 gld.,	plačati 10. del
" 100 " " 200 " "	9. "
" 200 " " 300 " "	8. "
" 300 " " 400 " "	7. "
" 400 " " 500 " "	6. "
" 500 " " 600 " "	5. "
" 600 " " 700 " "	4. "
" 700 " " 800 " "	3. "
" 800 " " 900 " "	polovico

po odbitju stroškov za ročna in uprežna dela še ostajajočih stavbnih izdatkov, katerih ni možno pokriti na način, navedeni v §§ 1.—4.; nikoli jim pa ni plačati kaj več.

§ 7. Cerkevni prebendarji so upravičeni, dolžni znesek, ki jih zadene, poplačati v letnih obrokih, ki nikakor ne smejo znašati več, nego pravilno določeno kongrujo presežajoči vsakoletni večji dohodek, pa se tudi smejo zmanjšati pod tretjino tega večjega dohodka. Dolžnost, plačati te obroke, preide, v kolikor jih ni prebendar, glede na odobrene pla-

čilne roke, moral plačati sam tudi na vmesne dohodke izpraznene prebende in na naslednika v nje užitku.

Deželni predsednik baron Winkler izjavi v imenu vlade, da se popolnoma strinja z nasvetom Klunovim, da se dotični deželni zakon spravi v soglasje z državnim zakonom. — Predlog se izroči v poročanje upravnemu odseku.

Dr. vitez Bleiweis - Trste niški poroča o računskih sklepkih raznih dobrotelnih zakladov za l. 1888. Najdeniški zaklad ima čisto imovino 4219 gld. 30 kr. in se je pomnožila za 827 gld. 76 kr. — Blazniški zaklad ima imovine 155.042 gld. 75 kr. in se je pomnožila za 30.569 gld. 53 $\frac{1}{2}$ kr. — Porodniški zaklad je imel skupne potrebščine 5.623 gld. 77 $\frac{1}{2}$ kr., pokritje pa 1143 gld. 68 kr., v primeri s proračunjenim primankljajem, kaže se skupnega prihranka 415 gld. 18 $\frac{1}{2}$ kr. — Pri bolnišnem zakladu znašala je skupna potrebščina za redne troške 62.788 gld. 88 $\frac{1}{2}$ kr., pokritje pa 12.400 gld. 87 kr., torej se kaže primankljaj 50.388 gld. 01 $\frac{1}{2}$ kr., ki je v primeri s proračunjenim primankljajem 46.442 gld. 28 kr. večji za 3.445 gld. 73 $\frac{1}{2}$ kr. Vsi računski sklepi se odobere.

Poslanec Klun poroča v imenu finančnega odseka o proračunih ustanovnih zakladov za l. 1890.

Z dopisom dne 7. avgusta t. l., št. 8769, naznanila je c. kr. deželna vlada deželnemu odboru sledeče:

S tuuradnim razglasom dne 1. maja t. l., št. 5042, razpisanih je bilo na visokošolce 10 mest Josip Gorupove dijaške ustanove, in sicer, kakor je v tuuradnim dopisu z dne 19. marca tega leta, št. 2016, omenjeno, sedem mest po 250 gld. za dijaške srednjih šol, in tri mesta po 300 gold. za visokošolce. Ustanovnik, kateremu so se izročile vse za podelitev dotičnih ustanov došle prošnje, ni zadovoljen z načinom izpeljave II. odstavka svojega ustanovnega pisma, omenjajoč, da je v tem odstavku določil 10 popolnoma splošnih ustanovskih mest, ki se eventualno vsa morejo podeliti tudi visokošolcem, in zaradi tega zahteva, da se določbam nje-

govega ustanovnega pisma v prihodnje in tudi že zdaj ustreza, ker je on zdaj 6 visokošolcev in le 4 dijaške srednjih šol prezentoval.

Sicer je res, da se pri ustanovitvi dotičnih ustanov ni strogo ravnalo po določbah ustanovnega pisma, to pa zaradi tega, ker je ustanovne dohodke, obstoječe iz obresti 5%ne državne obligacije številka 5964 dto. 1. marca 1889 pr. 60.000 gold., v znesku 3000 gld. le tedaj možno v polnem znesku za ustanove porabiti, če se donesek k upravnim stroškom od ustanovnega dohodka ne odtegne, ali pa še le potem, če je v zmislu gorenjega ustanovnikovega stališča potrebščina za ustanove popolnoma pokrita.

Z ozirom na te odnošaje se deželni odbor prosi, da čim preje semkaj naznani, če se bode donesek k upravnim stroškom iz gorenje ustanove v tej omenjeni meri tirjal, potem pač ne bode nobene ovire, da omenjeni volji ustanovnikovi popolnoma ustreže.

Na ta dopis je deželni odbor v seji 31. avgusta tega leta sklenil in c. kr. deželni vladi dne 20. avgusta t. l. pod št. 586 naznanil, da bode pridrževaje si odobrenje slavnega deželnega zbora od Josip Gorupove dijaške ustanove odpadajoči donesek k upravnim stroškom le tedaj odtegoval, če bode vsakokratna letna ustanovna potrebščina pokrita v zmislu II. odstavka dotičnega ustanovnega pisma z dne 27. novembra 1888 popolnoma, in da se bodo torej le eventualni čisti letni preostanki oddajali deželnemu zakladu v poravnanje odpadajočega doneska k upravnim stroškom.

Deželni zbor to odobri.

O Glavarjevem za kladu poroča deželni odbor:

Zdravnik v P. P. Glavarjevi siromašnici in hiralnici v Komendi pri sv. Petru, g. dr. Fortunat Müllner, je dne 18. januarja 1889. l. umrl.

Upravnštvo P. P. Glavarjeve bolnice v Komendi je nasvetovalo, da bi se s smrtjo dr. Fortunata Müllnerja izpraznjeno mesto bolniškega zdravnika oddalo okrajnemu ranocelniku g. Edv. Globočniku v Cerkljah, ter je svoj nasvet utemeljevalo s tem, da je, odkar je odšel gosp. dr. Gauster, zdravil

LISTEK

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek. Kazenski zakon.

Kazenski zakon o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1852 št. 117 dr. zakonika z dodanim tiskovnim zakonom z dne 17. decembra 1862 št. 6 d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko pravnega obsega. I. natis. V Ljubljani 1889. Izdalo društvo „Pravnik“ v Ljubljani. Natisnila in založila „Narodna Tiskarna“.

Dvojni je razlog, zakaj se nam je veseliti te knjige s tem naslovom. Kolikor dolgo se po uradovih pojavlja slovensko uradovanje, prav toliko časa se je živo čutilo, da temu uradovanju manka podloge, manka praktičnega sredstva, to je priročne izdave zakonov v slovenskem jeziku. Slovenskega uradovanja ni zavirala nedostatnost slovensčine, niti zgolj politično protivje. Slovenščina se že izza početka ustavne dobe hitro in lahko popolnjuje s pravo- in upravnimi izrazi, — varnost in točnost pravnega življenja pa zahtevata slovensko uradovanje tako nujno, da se tej zahtevi ne bi upirali niti politični protivniki, ako bi jim ne bilo treba nekako posebnega truda zalagati pri tem uradovanju. Dosedaj je vedno treba prav po-

sebne trudoljubivosti, kdor hoče priučiti se uradni slovensčini ali jo uporabljati. Zakoni in ukazi slovenski, na katere se vsako uro opira pravna služba, razmetani so po okornih in nepreglednih državnih in deželnih zakonikih. Kdo naj išče teh zakonikov Bog ve kodi, kdo naj se uči iz njih slovenskega besedila? Zato pa se je tudi malokdo učil iz oficijalnega slovenskega prevoda, ampak dobil je znanje uradne slovensčine po tradiciji in časopisih, dasi ni pravo ni jedno ni drugo. V vsakdanji praksi bilo bi uporabljati poslovenjene zakone, to pa hitro, kakor služba nanese, ali kje so ti zakoni po raznih zakonikih in naposled, kdo jih ima? To so takšne neprilike, da se nikari ne čudimo, če se celo blagohotni in vztrajni uradniki plašijo od slovenskega uradovanja. Kar se tiče dobre uradne slovensčine, jej je prvi pogoj ta, da se je moči učiti je naravnost iz zakonskega besedila, drugi pa, da se je lahko poslužuješ pri vsaki priliki, ne da bi ti bilo treba šele iskati je. Vse to pa se da izpolniti le tako, če so tudi zakoni in ukazi v slovenskem jeziku zbrani in urejeni po tvarinah, in potem če ima zbirka priročno in lahko rabno obliko. Vse to se je tudi spoznavalo za potrebno. Po Razlagovih in Mošetovih „Pravnikih“ se je veliko razpravljalo o tem, sosebno se je naglašala misel, da bi bila celo dolžnost vlade preskrbeti takšne pripomočke za

slovensko uradovanje, in nekoliko je bilo to zanašanje krivo, da se sami prijatelji slovenskega uradovanja niso že preje od sebe odločili za to nujno potrebno podjetje. Čedalje večja potreba naposled ni dala več počivati, in zamislilo se je torej podjetje, čigar prvi plod imamo ravnokar pred sabo. Prvi zvezek je to slovenske zbirke zakonov, in ni več dvomiti, da bomo v malo letih imeli jo popolno, kolikor to zahteva vsakdanja potreba. Soditi po tem prvem zvezku, zasnovana je tako, da bode uprav takšen pripomoček v slovenski praksi, kakršnen služi nemški praksi po Manzovi izdavi zakonov. To je velika znamenitost za domače pravosodje, in da smo jo dosegli po tolikih borbah, tega smemo biti sedaj veseli. Vsa hvala pristoja možem, ki so lepo idejo zasnovali kakor tudi društvu „Pravniku“ in „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, ki sta jo obistinila. Oba ta faktorja nam dajeta tudi poročstvo, da se bode podjetje vztrajno razvijalo in popolnjevalo, ako bode domači pravniški stan in ves narod pomagal mu po svoje. In tega se lahko nadejamo, ker so koristni od njega očitne za jednega kakor drugega!

I. zvezek torej obsega na 413 straneh materialno kazensko pravo in to: Kazenski zakon o hudodelstvih, pregreških in prestopkih in dodatek, ki so v njem: I. Tiskovni zakon z dne 17. de-

večinoma on, zadnji čas pa skoro izključno bolnike v Štentepeterski župniji ter da si je s svojim uljudnim vedenjem in svojo brižnostjo za bolnike pridobil popolno zaupanje prebivalstva v navedeni župniji.

Dne 21. februarija 1889. l. je deželni odbor zdravniško službo v P. P. Glavarjevi siromašnici in hiralnici v Komendi pri sv. Petru začasno podelil zasobnemu zdravniku dr. Maksu Samecu, ker mu ni kazalo izročiti tega posla ranocelniku Edv. Globočniku v Cerkljahu, ker bode, kakor kaže, dobil po umrlem okrajnem ranocelniku Steinmetzu izpraznjeno ranocelniško službo v Kranji.

Dr. Maks Samec je dne 19. avgusta 1889. l. umrl, in vsled tega se je zopet izpraznila zdravniška služba v P. P. Glavarjevi siromašnici in hiralnici.

Zato se je upravnistvu v Komendi pri sv. Petru naročilo, naj se zaradi začasne oddaje izpraznjene zdravniške službe pogaja s Kamniškima zdravnikoma in svoje nasvete stavi deželnemu odboru. Deželni odbor je menil, da se po Glavarjevega upravnistva nasvetu, da bi se namreč zdravniška služba v siromašnici in hiralnici Komendi pri sv. Petru že zdaj razpisala in definitivno oddala, ne more zaradi tega ravnati, ker se najbrže ne bode zdaj oglašil nobeden popolnoma sposoben prositelj za to službo, in ker tudi preustrojitev tamošnje siromašnice in hiralnice in morebiti tudi njena izprememba v bolnico, katero bi bilo premestiti v Kamnik (deželnozborski sklep v XIV. seji dne 18. oktobra 1888. l.) ni še za trdno urejena.

Pri razpravi o proračunu o Glavarjevi ustanovi omenja poslanec Kersnik, kako razburjenost vzbudil je lanski sklep deželnega zbora, da se iz Glavarjeve ustanove napravi javna bolnica v Kamniku, ako pritrdi temu ustanovna oblast v do ustanove opravičenih krogih Komendskih občanov. Govornik želi, da se zadeva kmalu in nujno reši, ker prej ni mogoče ugoditi željam, ki pogosto in glasno doné iz Komendske občine. Treba da se poviša plača zdravniku, da se mu zida primerno stanovanje, da se razširi bolnica in da napravi tako nujno potrebni hišni red. Govornik vpraša torej, je li deželni odbor izpeljal oni sklep, je li vlada kaj odgovorila in kakšen je ta odgovor. On sam si ne more drugače misliti, nego da bo odgovor negativen, prirzuje si pa o priliki, ko se bo o tem poročalo, staviti konkretne predloge, katere je gori le na kratko omenil.

Dr. Vošnjak pravi, da je deželni odbor dotično resolucijo deželnega zbora c. kr. vladi naznanil in vprašal zastran ustanove Glavarjeve, ki ni mislil na hiralnico v svojem ustanovnem pismu, nego bolnico za akutne bolezni, a doslej še ni dobil odgovora.

Deželni predsednik baron Winkler pravi, da se je c. kr. vlada obrnila do visocega ministerstva za ustanovne listine. Kadar dojdejo, bode vlada izrekla svoje mnenje.

Potem se Glavarjevega zaklada proračun odobri.

(Dalje prih.)

cembra 1862, št. 6 drž. zak. ex 1863. — II. Zakon z dne 17. decembra 1862 št. 8 drž. zak. ex 1863, zadevajoč nekatere dopolnitve občnega in vojnega kazenskega zakona. — III. Zakon z dne 15. novembra 1867 št. 131 drž. zak. — IV. Zakon z dne 27. oktobra 1862 št. 87 drž. zak. v varstvo osobne prostosti. — V. Zakon z dne 27. oktobra 1862 št. 88. drž. zak. v varstvo hišne pravice. — VI. Zakon z dne 6. aprila 1870 št. 42 drž. zak. v varstvo listovne in pisemske skrivnosti. — VII. Zakon z dne 7. aprila 1870 št. 43 drž. zak. — VIII. zakoni zoper vlačugarje: 1. Zakon z dne 10. maja 1873 št. 108 drž. zak. 2. Zakon z dne 24. maja 1885 št. 89 drž. zak. 3. Zakon z dne 24. maja 1885 št. 90 drž. zak. — IX. Zakon zoper nepošteno postopke v kreditnih opravilih z dne 28. maja 1881 št. 47 drž. zak. — X. Zakon zoper obrezuspešnje prisilnih izvršil z dne 25. maja 1883 št. 78 drž. zak. — XI. Zakon dajoč ukazila o obžnovevarni rabi raznesilnih tvarin z dne 27. maja 1885 št. 134 drž. zak. — XII. Zakon z dne 1. apr. 1872 št. 43 drž. zak. o izvrševanju kaznij na prostosti v samotnem zaporu in o komisijah v izvrševanju kaznij, katere se postavijo. — XIII. Zakoni zoper živalske kužne bolezni: 1. zakon z dne 29. februarija 1880 št. 35 drž. zak. o odvrčanju in zatiranju kužnih bolezni pri živalih. 2. Zakon z

Vodovodnega odseka poročilo o pokritji upravnih potrebščin mestnega vodovoda in o ceniku za oddajo vode.

(Konec.)

Glede poslednjega omeniti je potreba, da mora, da se bode voda prepuščala v prosto porabo, določen biti vender nek maksimalen potrošek, da se pride v okom plitvanju z vodo, katero bi se utegnulo sicer ugnjezditi. Vodovodni odsek je torej določil, da se bode v prosto porabo dopuščeni potrošek vode razdelil v tri razrede tako, da bode onemu, ki bode plačeval več najemščine, dopuščeno tudi več vode v prosto porabo; da se bode pa vender absolutni potrošek dopuščal veči onim stanovalcem mesta, ki plačujejo manjšo najemščino, tedaj ubožnejšim vrstam.

V ta namen razdelil je vodovodni odsek po najemščini stanovanja, resp. hiše v tri razrede in sicer takole:

V 1. razred spadala bode najemščina do 250 gld.; v 2. razred spadala bode najemščina od 250 gld. do 500 gld. in v 3. razred spadala bode najemščina čez 500 gld.

Za prosto porabo določeno je v 1. razredu 300 litrov; v 2. razredu 450 litrov in v 3. razredu 600 litrov vode na dan. S tem je voda za prosto porabo računena jako obilno, kajti veliko je že, ako se na vsacega prebivalca računni 50 litrov vode na dan. Vodovodni odsek pa jo računni z gorenjo razpredelitvijo veliko več. Po uradnem statističnem izkazu bilo je namreč leta 1887. v Ljubljani 4819 stanovanj, od katerih se je plačevalo najemščine do 200 gld. Ako se k temu številu prišteje še polovica onih stanovanj, od katerih se je plačevalo letne najemščine od 200 gl., do 300 gld., tedaj 238 stanovanj, spada v prvi razred 5075 stanovanj, katerim bode dopuščeno porabiti na dan 1517 10 m³ vode. Po istem izkazu plačuje se od 573 stanovanj letne najemščine od 250—500 gld. Ta stanovanja pri deju torej v drugi razred z dopuščenim dnevnim potroškom vode 257·85 m³. V tretji razred spada konečno po istem izkazu 164 stanovanj z najemščino preko 500 gld. in dopuščeni dnevni potrošek vode znaša zanje 98·40 m³. — Po tem takem dopušča se vode za prosto domačo porabo 1873 35 m³ ali 1,873.350 litrov na dan. Ako se računni Ljubljansko stanovništvo okrožilo s 30.000 duš, tedaj je vidno, da pride na vsacega prebivalca 62 44 litrov vode na dan.

Kar se bode vode porabilo za domačo porabo več, od te bode po nasvetu vodovodnega odseka treba plačati posebno pristojbino.

Razen tega pa predlaga, kakor je bilo že omenjeno, vodovodni odsek plačilo posebne pristojbine od vse one vode, ki se bode iz mestnega vodovoda oddajala za druge namene.

Po tej obrazložbi predlaga torej vodovodni odsek:

Slavni mestni zbor naj sklene:

1. Slavni deželni odbor se naprosi, da predloži visokemu deželnemu zboru načrt sledečega zakona v obravnavo in sklepanje:

dne 29 februarija 1880 št. 37 drž. zak., kako odvrčati in zatirati govejo kugo. 3. Zakon z dne 14. avgusta 1886 št. 171 drž. zak. — XIV. Zakon z dne 15. novembra 1867 št. 184 drž. zak. o družbenem pravu. — XV. Zakon z dne 15. novembra 1887 št. 135 drž. zak. o shodnem (zbornem) pravu. — XVI. Kazenske določbe iz zakona z dne 11. aprila 1889 št. 41 drž. zak., s katerim se uvaja nov vojni zakon. — XVII. Zakon z dne 30. marca 1888 št. 41 drž. zak. s katerim se ukrepajo kazensko-pravna določila v obrambo podmorskih kablov. — XVIII. Kazenske določbe iz zakona z dne 21. maja 1887 št. 51 drž. zak. o podaljšbi privilegije avstro-ogerske banke. — XIX. Kazenske določbe iz zakona z dne 17. junija 1883 št. 117 drž. zak., zadevajočega nastavo obrtnih nadzornikov. — XX. Kazenske določbe iz zakona z dne 9. aprila 1873 št. 70 drž. zak. o pridobitnih in gospodarstvenih zadrugah. — XXI. Zakon z dne 5. maja 1869 št. 66 drž. zak. o izjemnih naredbah.

Uredniku tega zvezka, velečenjemu dru. Jakobu Kavčiču, bilo je te zakone in določbe zbrati, popregledati, nekoliko pa tudi posloveniti. Zbral jih je toliko, kolikor se mu jih je kot veččaku na tem polji videlo potrebnih za vsakdanjo rabo, in to povse zadoščuje. Kako je ravnal z be-

„Zakon z dne . . . s katerim se upeljuje vodovodna najemninska doklada v deželnem glavnem mestu Ljubljani.

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem takole:

§ 1.

Takoj, ko se v deželnem glavnem mestu Ljubljani polože cevi ob kakem posestvu in tedaj občina zamore to usedlost preskrbljevati z vodo, obvezan je lastnik tega posestva že s tem, da plačuje občini vsako leto znesek petih krajcarjev od vsacega goldinarja najemščine, ki se je priznala od posestva.

§ 2.

Lastnik posestva ima pobirati to najemninsko doklado ter je oddajati občini. On je prorok za redno njeno plačilo.

§ 3.

Vodo, kolikor jo je potreba za domačo porabo (za kuho, pranje, znaženje) oddajala bode občina brez posebne pristojbine; za vodo, ki se bode oddajala v druge namene, pa bode plačevati pristojbino po določenem ceniku. Za veljavnost tega cenika treba je odobrenja deželnega odbora v soglasji s c. kr. deželuim predsedstvom.

§ 4.

Pravica, pobirati to doklado, preneha konci leta 1930.

2. Za oddajo vode iz mestnega vodovoda določa se sledeči

cenik:

1. Za privatne hiše.

Za vodo kolikor se je porabi za kuho, pranje in znaženje čez dopuščeno množino, določeno v splošnih pogojih o oddajanju vode iz mestnega vodovoda, plačevati bode po napovedbi vodomera av. gld. 0 12 za vsak kubični meter.

2. Za javna poslopja, zavode itd. sploh za vsa poslopja, od katerih se ne plačuje najemščina:

velja pravilo, da se jim bode poraba vode računala po av. gld. 0 12 kr. za kubični meter, ako se obvežejo za določen najmanjši letni potrošek; mestnej občini ostaja vender prepuščeno, da se pogodi z njimi za pavšalno pristojbino.

3. Za obrtne in poljedelske namene.

Voda za obrtne in poljedelske namene bode se oddajala le proti kontroli z vodomeri. Cena določa se sledeče:

- a) pri letnej porabi do 1000 m³ av. gld. 0 12 za m³ brez popusta;
- b) pri letnej porabi od 1000 do 2000 m³ av. gld. 0 12 za m³ s popustom 10%;
- c) pri letnej porabi od 2000 do 5000 m³ av. gld. 0 12 za m³ s popustom 15%.

Za letno porabo čez 5000 m³ pridrzuje si mestna občina, da se pogodi s trošnikom od slučaja do slučaja.

4. Za motorje.

Voda za motorje oddajala se bode, ako se ne bode potrebovala za nič drugega dalje po av. gld. 0 05 za kubični meter.

Dalje v prilogi.

sedilom, pripoveduje sam v „vodnih besedah“, in proti njegovim načelom ni kaj pripomniti, — poudarjala so se že letos v „Slov. Pravniku“ in skoro so v obče odobrena. Zakoni, ki so ponatisnjeni iz državnih zakonikov, so popregledani in v najpotrebnišem popravljeni; urednik ni imel namena „piliti ruje“, in tako so ostale nekatere male hibe in razlike v besedilu, toda stvari nikakor v kvaru. Prevode zakonov pod I., II., III., IV., V., XIV., XV. in XXI. je dr. Kavčič sam napravil, kajti — pač čudne razmere! — dosedaj jih niti nismo imeli poslovenjenih. Tu se je „verno“ držal izvirnega nemškega teksta. Mi bi dejali „preverno“, a z druge strani priznavamo, da je slovenščine večji urednik le „razmere“ uvaževal, ko je takisto delal. Samostojno in izvirno urednikovo delo so nadalje „terminologične opombe“ k nekaterim paragrafom kaz. zakonika; v njih so izrazi, katere nasvetuje namesto izrazov v uradnem tekstu. Priznavamo, da so boljši, oziroma jedino pravi, in dobro bodo došli praksi, kakor tudi prelagatelju bode čega kazenskega zakonika. Tu omenimo, da se bi kedo morda obotavljal naročiti si ta zvezek „zbirke“, češ, saj itak dobodemo nov kazenski zakonik. Ta bojazen ne bi bila osnovana. Prvič je zaradi stvari same takoj pričeti praktično uporabljati „zbirko“, drugič novi zakonik še ni dodelan,

Triloga „Slovenskemu Narodu“ št. 444 19. Oktobr. 1889.

Srbe. Častitamo jim na krasnem uspehu pri izlozbi. — Na bolgarski jezik prevaja ista pisma J. Konstantinova, a na slovenskem bodo še izišla prihodnjega meseca tudi v posebnej ličnej knjigi.

— („Slovenski Pravnik“) prinaša v 10. številki naslednje vsebino: 1. Prof. Vojnovič: Nova teorija o temelji zaščite posestne. (Konec) 2. —l.: O notarjih ali beležnikih. (Konec) 3. Dr. Fr. Zupanc: Iz sodno-zdravniške prakse. (Dalje.) 4. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo: a) „Mala fides“ prvega zvršilnega kupca nepremičnino, ki se je pozneje vnovič prodala b) O dopustnosti glavne pri-sege glede okolnosti, dogodivše se za nedoraslosti delatove. Kazensko pravo: a) K uporabi § a 312. kaz. zak. b) Zadenejo li stroški kazenske pravde zasobnega tožitelja, kadar se razveljavi vsled obnovljenega kazenskega postopanja pravomočna ob-sodba in potem preiskava ustavi brez glavne raz-prave? 5. T: O besedi „ugovor“. 6. II. redna glavna skupščina društva „Pravnika“. 7. Književna poročila. 8. Drobne vesti.

— (Neverjetno, a vendar resnično.) Slavni štajerski deželni odbor, v katerem sedi cvet nemško-štajerskih liberalnih gospodov, namerava v Admontu na gorenjem štajerskem ameriško trsnico napraviti in je pri tem potrebno zemljišče že najel! Ali hočejo posekane gorenje-štajerske planinske gozde z zlahno vinsko trto zasaditi? Modri gospodje hočejo izgojiti tako ameriško trto, ki se ne bode samo trtni uši upirala, ampak tudi najhujšemu mrazu in najostrejši zimi kljubovala! Kaj li poreče k temu prvi strokovnjak, g. blizo Maribora?

— (Od Sv. Jošta nad Polhovim Gradcem) se nam piše, da je letos nenavadno veliko tičev drozgov, katere pastirji prav pridno v zanjke lovijo. Dovoljenje za to je dal najemnik lova g. župnik H., (o prostem času, to je 6 dnij v tednu strasten nimrod), toda s pogojem, da morajo vse tiče po določeni ceni njemu oddajati, da jih potem z dobičkom v Ljubljano ali drugam prodá. Pretekli teden je Vrhnjski orožnik nekemu tičarju odvzel 45 drozgov, katere je od omenjenega go-spoda par po 5 kr. kupil. No, mislimo, da se bode gospodu ta postranski zaslužek ustavljal, ako je še veljaven deželni zakon z dne 17. junija 1870 v varstvo tičev.

— (Mej Varaždinom in Čakovcem) je železnični promet ustavljen, ker je povodenj odnesla jeden objekt. Osonbni promet utegne v par dneh biti mogoč a le tako, da bodo potovalci čez most peš hodili.

— (Iz Pazina) piše se „Naši Slogi“ o izredni živahnosti in gibanju, katero se od 1. oktobra opazja na gradu Montekukulji. V tem gradu biva sedaj g. Ch. Baudet, zastopnik g. J. Championa, bogatega trgovca z vinom in šampanjcem v Rheimsu, in kupuje belo grozdje od vinogradnikov iz Gračičca, Lindara, Pazinskega polja, Berme, Treviža, Motovunskih Novakov, Kaldiera itd. Voz za vozom, natovorjen z debelim grozdem prihaja in se izkrcava. Kilogram plačuje se po 9 do 10 soldov, le nekoliko voz plačalo se je po 8 soldov. To je za naše kraje jako dobra cena, zlasti ako se pomisli, da se grozdje stiska in ožema prav na lahno, tropine pa se dajo kmetu nazaj, da si z njimi napravi za domačo pijačo „žonto“ (vin piccolo), ali pa skuha žganje. Kmetje skupili so za grozdje lepe vsote in ker bode gospod Baudet prihajal vsako leto, bode to nov vir blagostanja. Upanje je, da pride v Pazin prihodnje leto neko bogato francosko društvo kupovat slive, bruske, črešnje rumenine itd.

— (Razglas.) Izvirno beljansko (pisano) goved (bika), nakupljeno z državno podporo, prodajal bode podpisani odbor v ponedeljek 28. oktobra t. l. dopoldne ob 10. uri na dvorišču gostilne pri Wuchererju s Lescah. Goved se bode prodajala dražbeno s sledečimi pogoji: 1. Govedo se postavi na dražbo za polovico cene, katero je stala družbo, in prodaja se onemu, ki ponudi za njo največ. 2. Kdor kupi govedo, mora je precej plačati. 3. Kupec se zaveže z zaveznim listom, da uzame kupljeno govedo v varstvo svoje. Podpisani odbor ni porok za nobeno reč, zato naj pa vsak, ki misli kako govedo kupiti, žival še pred dražbo dobro pregleda. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dne 7. oktobra 1889. Ivan Murnik, predsednik. Gustav Pirc, tajnik.

Slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“.

V smislu §. 19. tisk. zak. izvolite nastopne vrstice vsprejeti v Svoj list:

„Slovenski Narod“ piše v ponedeljek 14. dne oktobra 1889 v številki 237. med drugim to-le: „Deželnega zbora prvo dejanje vrši se v stolni cerkvi, kjer se zberó vsi odposlanci naroda slovenskega na Kranjskem. Letos se je z veliko veselostjo opazalo, da je pri dotični maši bil prisoten tudi g. Kalan.“

Temu nasproti izjavim resnici na ljubo, da podpisani pri dotični sv. maši nisem bil prisoten, da se torej moja navzočnost ni mogla opaziti z veliko veselostjo.

Spoštovanjem vdani
And. Kalan.

Ljubljana, dne 16. oktobra 1889.

Opomba uredništva: Na ta popravek odvrnil je naš poročevalec: „Ako g. Kalan sam ni bil prisoten pri maši, potem pa ima dvojince, ki mu je podoben, kakor jajce jajcu.“ — V ostalem bi nam pa g. Kalan zelo ustregel, ko bi nam blagovoliel kaj več povedati o netopirjih s kljuni, o železnici izza 1805. l. i. t. d.

Vse one čast. p. n. naročnike, katerim smo danes pridjali nakaznice, prosimo prav uljudno, da blagovolé poslati naročnino saj do ponedeljka 21. dne t. m., ker drugače jim bode list ustavljen.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 17. oktobra. Pod predsedstvom grofa Kalnokyja bila je danes ministerska konferenca, katere so se udeležili ministerski pred-sednik grof Taaffe, poljedeljski minister grof Falkenhayn, pravosodni minister grof Schönborn in pa ogerski ministri Tisza, grof Szapary in Szilagyi.

Praga 17. oktobra. Mladočehi danes stavili interpelacijo zaradi razpusta češkega akademičnega društva. Namestnik Thun takoj nemški odgovorjal, da je društvo stopilo na politična tla in tako prekoračilo svoja pravila. Njegov predsednik je razpustil društvo, a da je on takrat bil namestnik, storil bi bil tudi tako. Opazil je dalje, da se dijaki nepoklicani mešajo v politiko. Obžalovati je, da je interpelacijo podpisal tudi profesor tehnične velike šole (Mladočeh prof. Tilšer). Na te besede nastal je velik hrup na galeriji, kjer je bilo jako veliko dijakov. Tilšer zakliče: „Tukaj sem poslanec, a ne profesor!“ Vrhovni deželni maršal preti, da bode poslušalce z galerije odstranil. Mladočeh dr. Podlipny zakliče: „Policijska država!“ Drug mladočešk poslanec za zakliče namestniku! „Mi smo češki interpelovali in zahtevamo češk odgovor.“ Šele čez nekaj časa mogel se je nadaljevati dnevni red.

Dunaj 18. oktobra. Po informacijah „N. Fr. Presse“ je pri sedaj vrščih se vkupnih ministerskih vprašanjih prišlo na vrsto tudi vprašanje, ali bi se vojska imenovala cesarska in kraljevska. „N. Fr. Presse“ zmatra to za sekundarno vprašanje in hladnokrvno pričakuje izida ministerske konference.

Berolin 18. oktobra. „Post“ zavrača v inozemskih listih objavljene laži o neki hladnosti pri carjevem pohodu v Berlinu in po-udarja, da sta oba cesarja dogovorila nov sestanek. Car je nemškega cesarja prosil, naj prihodnje poletje pride k velikim vojaškim manevrom, kar je cesar Viljem drage volje obljubil.

Potsdam 18. oktobra. Cesar in cesarica zvečer ob 11. uri v Monzo odpotovala.

Beligrad 18. oktobra. Radikalna stranka sklenila, da se izvoli Pašić predsednikom, Katić prvim podpredsednikom skupščine.

Poreč 19. oktobra. Pričetkom seje manjšina uležila protest proti postopanju pred-sednika glede porabe slovanščine. Dasi verifikacije nerešene, voljen v deželni odbor iz kmet-skih občin Spinčić.

Dunaj 19. oktobra. Kakor „N. Fr. Presse“ piše, se ima točno formulovanje načelno sklenenega vojskega imena „cesarska in kraljevska“ še določiti. Tega tikajoči se predlogi dotičnih ministrov potrebujejo še jeden-krat cesarjevega odobrenja. — Vnanji minister

rumunski Lahovary poslovil se je pri velepo-slanih, pri Kalnokyji, Szoegyenyi, pri avstrij-skih in ogerskih ministrih, pri vrhovnem dvor-niku Hohenlohe in se danes zjutraj odpetjal v Bukurest nazaj.

Razne vesti.

* (Na češkem vseučilišču v Pragi) šola se v letošnjem zimskem tečaju 1931 rednih in 197 izrednih slušateljev, in sicer: 733 rednih in 89 izrednih pravoslovcev, 1032 rednih in 25 iz-rednih medicincev, 148 rednih in 11 izrednih mod-roslovcev in 72 farmacevtov.

* (Tiskovna svoboda non plus ultra.) Mej 100letnim obstojem „Pekingskega državnega lista“ obglavili so v Kitaji nič manj nego 1900 urednikov, kakor javljajo zdaj kitajski listi.

* (Pariško svetovno razstavo) ob-iskalo je 13. t. m. 387877 osob, katere so plačale ustopeno. Toliko občinstva še letos ni nobeden dan došlo v razstavo.

* (Nezgodna na železnici) V Sterlingu v Kaliforniji trčila sta vkupe, kakor se iz Novega Yorka 16. t. m. javlja, dva železnična vlaka. Mnogo ljudij je mrtvih in ranjenih.

* (Zakon dveh doktorjev.) Župan Pariški poročil je te dni v prisotnosti obilo prijateljev in znancev nekega doktorja z doktorico. Zenin bil je namreč dr. Jakob Bertillon, načelnik statistične osrednje pisarne Pariškega mesta, in nevesta go-spodičina Schultze, doktorica vsega zdravilstva, katera je napravila nedavno rigorozum (izpit) z iz-vrstnim uspehom.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpé na pomanjkanji sluzi, napenjanji, tiščanji v želodeci in nerednem iztrebljenju, zadobé zopet zdravje, če rabió pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošija po postnem povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Du-naji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in pod-pisom. 11 (55—13)

Bolezni želodčeve pojavljajo se v raznih oblikah, posebno, če se ne zmenimo za majhne slabosti želodca, da bi je odpravili. Za take morali bi imeti vedno pripravljeno kako domače sredstvo. Posebno dobro pomaga dr. Ros-sov zdravilni balzam iz lekarn B. FRÄGNER-ja v Pragi. Dobiva se v vseh lekarnah. 2 (845—3)

KEMIJA, kateri se ima velik del člo-veške vede in sosebno zdra-vilstvo zahvaljevati za svoj napredek, postaja od dne do dne popolnejša, in s pomočjo razkrojevanja (analize) z lah-kostjo določa, iz česa je sestavljena kakova snov in je li ponarejena ter izopačena.

Kemično razkrojevanje je pokazalo, da je veliko zdravil, katere hvalisajo kot nezmotljive pripo-močke proti raznim boleznim, posebno večina balzmov in kroglic, ki se prodajajo pod bliščočimi imeni, sestavljena iz lopatike (aloë) in družih, zdravju škod-ljivih snovij.

Kemični razkroj Piccoli-jeve esence za želo-dec, ki so ga napravili razni strokovnjaki, pa je za trdno pokazal, da je ta esenca sestavljena iz samih rastlinskih zdravilnih snovij, pripravljena po najnovejših vedo-ntnih skušnjah, da v njej ni niti trdnice lopatike, da ni nikako drastično sredstvo, ki posiljuje naravne funkcije, pač pa lahko in sigurno sredstvo, ki jih ureja in popravlja.

Potrdilo. Podpisani preiskal je od gosp. lekarja Picco-lija izdelovano esenco za želodec ter ni našel v njej nikakih zdravju škodljivih snovij, naj se bode neorganskega ali or-ganskega svojstva. V mnogih grenkih esencah nahaja se lo-patika (aloë). Te snovi v esenci za želodec gosp. Pi-ccolija ni mogoče dokazati, pač pa se mora reči, da je vsled svoje sestave in mnogih upljivih snovij rebarbare prav zdravilna.

B. Knapitsch.
c. kr. profesor kemije in zapriseženi sodni kemik v Ljubljani.
(793—4)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijne srečke 16. oktobra.
V Brnu: 5, 63, 85, 70, 73.

Tujci:
17. oktobra.
Pri Stonu: Wanisch od Bele cerkve. — Ham-burger z Dunaja. — Glaser iz Pulja. — Keržič iz Senežec. — Reiser iz Novega mesta. — Demel iz Čabara. — Mailaner iz Budimpešte.
Pri Mailči: Pretzner, Bachrach, Schulte, Reichard in Koch z Dunaja. — Ochs iz Parisa. — Buchler iz Trsta. — Zudenica z Reke. — Schwarz iz Budimpešte. — Dol-liner iz Solnograda.
Pri Južnem kolodvoru: Lukschik iz Brna. — Jeneko iz Milana.
Pri Bavarskem dvoru: Matek iz Celja.

Umrlj so v Ljubljani:
V deželnej bolnici:
15. oktobra: Marija Perc, gostija, 56 let, za osta-relostjo.
16. oktobra: Fran Bokavšek, mesar, 46 let, za spridenjem jeter.
V vojaškeje bolnici:
17. oktobra: Jožef Tabor, deželo brambovec, 23 let, za vnetico trebušne mreje.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
17. okt.	7. zjutraj	735.4 mm.	2.4° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	734.1 mm.	14.6° C	sl. zah.	jas.	
	9. zvečer	734.1 mm.	8.2° C	sl. zah.	d. jas.	
18. okt.	7. zjutraj	731.3 mm.	7.4° C	sl. svz.	dež.	16.80 mm.
	2. popol.	728.5 mm.	9.2° C	sl. vzh.	dež.	
	9. zvečer	728.5 mm.	7.5° C	sl. vzh.	dež.	

Srednja temperatura 8.5° in 8.1°, za 2.8° in 3.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 19 oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včera	danes
Papirna renta	84.45	84.95
Srebrna renta	85.15	85.45
Zlata renta	110.35	110.25
5% marčna renta	99.80	100.—
Akcije narodne banke	921.—	922.—
Kreditne akcije	306.25	307.25
London	119.40	119.35
Srebro	—	—
Napol.	9.48	9.47 1/2
C. kr. cekini	5.67	5.68
Nemške marke	58.47 1/2	58.42 1/2
4% državne srečke iz l. 1864	250 gl.	132 gl. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	176
Ogerska zlata renta 4%	—	100
Ogerska papirna renta 5%	—	96
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	120
Kreditne srečke	100 gl.	182
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	143
Tramway-društ. velj 170 gl. a v.	223	50

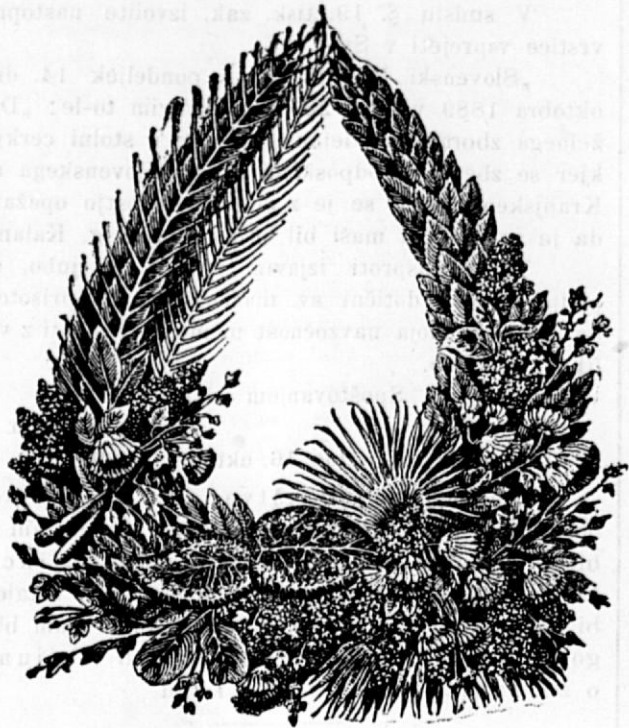
GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu in vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstno je za otroke, pre- (11-10) bolele in mej nosečnostjo.
Najboljša dijetelina in osveževalna pijača.
Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Vsem p. n. predstojnikom, mnogobrojnim udeležencem pri slavnosti in častilcem, preblaginim sotrudnikom in sotrudnicam izrekam tu za meni v preobilni meri izkazano ljubav, povodom Najvišjega odlikovanja
najtoplejšo zahvalo.
Leopold Belar,
lastnik zlatega križca za zasluge.

Mlin
v Kamniku na Kranjskem,
na tri kolesa in s stalno vodno silo, se odda v najem ali tudi prodaj. To posestvo se lahko predela v kako tovarno. — Ponudbe naj se pošiljajo Frau Müllerjevemu Annoncen-Bureau v Ljubljani. (868—1)

Trgovskega pomočnika
za prodajalnice z raznim blagom, katerega glavna naloga bi bila upravljati posel denarničarja, vsprejemem takoj ali pa 1. novembra t. l. — Več o tem se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (840—4)

! Za jesensko in zimsko sezono!
Nepremočljivo
rusko usnje!
Valjani škornji
Valjani čevlji
Valjani poddeli
Gladki patent pitlingi od gl. 2.60 do gl. 3.50. — Podplati kilo po gl. 1.20, 1.30, 1.40, 1.50, 1.60, 1.70 in vsakovrstno usnje pošilja jako po ceni s povzajem po pošti in železnici (804—3)
JULIJ MOISES
v Ljubljani, na Preširnoveh trgu h. št. 2.

Vence za grobove
in
trakove za vence
v največjej in najlepšej izbiri
ima (892—1)
J. S. Benedikt v Ljubljani.

Mlad, marljiv
trgovski vrtnar
ima priložnost, začeti obrt svojo. **Velik zelenjak, sadovnjak in cvetnjak** z izvrstno črno praščjo, rastlinjakom, gnojnimi gredami in stanovanjem, tudi s krmo za dve kravi, da se zaradi premembe bivališča posestnikovega na nekem predkraj Ljubljane za več let v najem. — Ponudbe naj se pošljejo Müllerjevemu Annoncen-Bureau v Ljubljani. (867—1)

Priporočilo.
Ponižno podpisani umetni in kupčijski vrtnar si usoja priporočati se p. n. občinstvu za bližajočo se sezono za izdelovanje svežih vencev in šopkov vsak čas po najnižjej ceni in najnovejšej fazoni. Ravno tako ima tudi veliko zalogo suhih vencev, trakov za vence v različnih barvah in bazah, z napisom ali tudi brez napisa, in tudi vseh drugih v mojo stroko spadajočih rečij, kakor rastlin za olepšanje grobov, rakev, sob itd. Najboljša in najhitrejša postrežba se zagotavlja.
Za obilni obisk prosi z odličnim spoštovanjem
Alozij Korsika,
umetni in kupčijski vrtnar.
(891—1)

Gotov obstanek!
Hiša
umrlega gospoda Frana Zesser-ja na Krškem, na najboljšem prostoru, v kateri je bila nad 30 let trgovina z mešanim blagom in še uspešno deluje, se brez zaloge blaga s 1. novembrom t. l. pod jako ugodnimi pogoji dá v najem. — Obrniti se je na jeroba gosp. Alojzija Wallanda v Celji. (808—3)
K r š k o !

Fin med v satovji
à kilo 60 kr.
dobiva se pri (712—9)
Oroslavu Dolencu
trgovcu z voskom in medom
v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.
Pošilja se tudi po pošti od 1 k naprej proti povzetju ali predplačilu.

Slovenske
NARODNE PESNI
za glasovir in spev harmonizovane
izdaja
Ludvik Kuba,
Podčebrazy na Českem.
8 snopičev à 32 str. — Eden snopič (s pošto) 40 kr. — Naročnina na celo zbirko slovensko 3 gl. 20 kr.
Zbirka more se naročiti v vsaki knjigotržnici, kakor tudi pri izdajatelju.
Opazka: Pesni nabral je izdavatelj na svojem potovanju po Koroškem, Štajerskem, Kranjskem in Primorskem leta 1888 in 1889. — Doslej izdani snopiči obsegajo
63 pesnij.
Brez mala vsaka pesen ima dva aranžementa a) za spev in b) za glasovir*; dva sta samostalna. Na ta način obsega že zbirka 102 aranžementa. — Tekst je celi. (817—3)
*) Ampak za glasovir je vsaka.

Srbske narodne pesmi
o boju na Kosovem.
Iz zapuščine
Ivana Mohorčiča.
V Ljubljani.
Založil Dragotin Hribar. — Tiskala „Narodna Tiskarna“ 1889.
Knjižica bode gotovo vsakomu, ki se zanima za soprobrat Srbe in njih pesem, dobro došla.
Dobiti je v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani za ceno **30 kr.**, po pošti **32 kr.**

Najboljša
Brnska sukna
razpošilja po tovarniških cenah
tovarniška zaloga sukna
SIEGEL-IMHOF
v Brnu.
Za elegantno jesensko ali zimsko moško obleko
zadosti je 1 odrezek v dolgoti 3-10 metra, to je 4 Dun. vatli. 1 odrezek velja:
gl. 4.80 iz navadne
gl. 7.75 iz fine
gl. 10.50 iz jako fine
gl. 12.40 iz najfineše
(621) pristne (15)
ovčje volne.
Nadalje so v največji izbiri: s svilu pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, palmerston in boy za zimske sukne, loden za lovec in ekonomne, peruvienne in tosking za salonske obleke, sukno za ženske obleke itd.
Za dobro blago in točno doposliljatev se jamči.
Uzorec zastoj i franko.

Štev. 33. (818—2)
Blagajnični sluga.
Popolniti je mesto sluga pri okrajni bolniški blagajnici Ljubljanski z nagrado mesečnih 25 gl. začasno
Prosilec je verodostojno dokazati, da so slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu popolnoma zmožni ter so večji v računanji in trdnega zdravja in da poznajo mestno okrožje natančno.
Prošnje imajo se uložiti v pisarni okrajne bolniške blagajnice Ljubljanske do 27. t. m.
Upravni odbor okrajne bolniške blagajnice Ljubljanske, dné 12. oktobra 1889.
Načelnik: Ivan Föderl.

Uzorec
v vse kraje franko.
Sukneno in modno blago
od najcenejše do najfineše baže za jesensko in zimsko potrebo razpošilja tudi zasobnikom po tovarniških cenah, ceneje nego kjer si boži zaloga (614—10)
c. k. pr. tovarn za sukmeno in modno blago
Morica Schwarz-a
Svitava (Moravsko) [Zwittau (Mähren)].
Mtr. 3-10 blaga za celo obleko . . . gl. 5-50
Mtr. 3-10 močnega volnena blaga . . . gl. 6-80
Mtr. 3-10 močnega finega volnena blaga gl. 9.—
Mtr. 3-10 finejšega volnena blaga . . . gl. 12.—
Mtr. 3-10 najfinejšega volnena blaga . . . gl. 15-50
Mtr. 2-10 blaga za zimske sukne, zadosti za zimsko sukno gl. 5, gl. 7, gl. 9, gl. 11 in več.
Mtr. 1-70 za celo sukno iz lodna, naravno nepremočljivo, gl. 3-50, gl. 4-50, gl. 5-50 in več.
Crno sukno za salonske obleke. Vsakovrstno sukmeno blago, volnena podklada po vseh cenah od 80 kr. meter navzgor. Žensko sukno za ženske obleke, ženski loden, ogrinjala iz Himalajske volne 1/4 velika od 3 gl. navzgor. Sploh izdelki suknenega in modnega blaga. — Cenilniki zastoj in franko. — Za gospode krojače uzorne knjige nefrankovane.

Razglas.

(854)

Državno vojno ministerstvo namerava zagotoviti si potom splošne konkurence predmete imenovane v pridejanem seznamu in vabi zatorej na ulaganje pismenih ponudb.

Ponudniki si morajo nastopno zapomniti:

I. Oziralo se bode le na avstrijske in ogerske državljane, o katerih zaupnosti in zalagalni sposobnosti ni nobene dvojbe in kateri izdelujejo predmete, katere bodo ponudili, v svojih etablissementih, nahajajočih se v kraljevinah in v deželah zastopanih v državnem zboru ali v deželah kraljeve krone ogerske in to iz tuzemskega materiala.

II. Ponudniki imajo dokazati s spričevalom o solidnosti in zalagalnej zmožnosti:

1. njih zanesljivost in
2. da izdelujejo predmete, katere ponujajo, sami in da jih tudi morejo oddati v določenih obrokih.

Taka spričevala napravljajo:

1. Za tvrdke upisane v trgovski seznam trgovske in obrtne zbornice, v katerih okrajih se nahaja tvrdka,
2. Za take ponudnike, ki niso trgovskosodnijski protokolirani:
  - a) v kraljevinah in deželah zastopanih v državnem zboru politične oblasti prve stopinje, v katerih okoliši je bivališče ponudnikovo;
  - b) v deželah krone ogerske po bivališči podjetnikovem pristojno okrajno kmetijsko društvo.

Spričevala, ko jih napravijo organi za to poklicani, se ne uroče strankam, temveč pošljejo se naravnost državnemu vojnemu ministerstvu.

Ponudniki morajo zatorej za napravo tacega dokumenta pravočasno uložiti prošnjo pri pristojnej trgovske ali obrtne zbornici (ali političnem oblastvu prve stopinje, kmetijskem okrajnem društvu) in v prošnji morajo točno navesti:

1. Ime in priimek (besedilo tvrdke),
2. obrtno panogo in bivališče,
3. za izvršitev obravnave poklicano vojaško oblastvo,
4. dan obravnave in
5. količino in kakovost predmetov, katere mislijo oddati.

III. Ponudba omejuje se le na predmete, navedene v seznamu in se more glasiti na vso množino ali le na kak kolikeršen si bo del.

IV. Vsi predmeti morajo se zalagati po pečatenih uzorcih, ki so na ogled razploženi pri monturnih zalagališčih v Brnu, Budimpešti, Gradci in Kaiser-Ebersdorfu ter pri monturni podružnični zalogi v Erdeljskem Belemgradu, katerih kakovost zmatrati se ima za najmanjšino tega, kar se zahteva.

Podjetniku je vendar prosto obrniti se na imenovane monturno-upravne zavode, da mu proti plačilu prepusté uzorce.

V plačilu, ki se zahteva od podjetnikov za te uzorce, obseženi so poleg cen, katere prav za prav stane njih naprava, tudi stranski stroški, ki jih ima vojaška uprava.

V. Oddaja ima se izvršiti vsaj do konca septembra 1890 v štirih jednaci obrkih tako, da se izroči po jedna četrtnina naročene množine do konca marca, maja, julija in septembra 1890.

Državno vojno ministerstvo si izrecno pridržuje pravico, oddajno množino eventuelno pomanjšati ali pa eventuelno za polovico naročene oddajne množine povišati in v tem poslednjem slučaju je ponudnik zavezan večjo potrebščino oddati vsaj v štirih mesecih po naročilu.

Taka večja potrebščina predmetov se lahko kadar si boji leta 1890. naroči in za tako naročbo veljajo iste cene in pogodbeni pogoji, kakor za prvotno naročbo.

VI. Pri oddajanju zalaganja se ne bode gledalo le na cene, temveč tudi na solidnost in zalagalno zmožnost ponudnikovo in se po tem odločilo.

VII. Ponudbe imajo se napraviti po formularji, ki je naveden v tem razglasu, v njih se mora točno in jasno navesti monturno zalagališče, v katero se hoče oddajati, množino in imenovanje ponujanih predmetov, cena povedana v številkah in pismenih za vsak predmet in obrok oddaje.

Ko bi se vojna uprava ne mogla ozirati na oddajni kraj, katerega si je izbral ponudnik, zavezan je na lastne stroške in nevarnost odpošiljatev v druge ali tudi več monturno-upravnih zavodov preskrbeti.

Zalagateljem more se pa sicer dovoliti, da oddajo predmete, katerih zalaganje so dobili, v monturno zalagališče, ki je njihov etablissementu najbližje, da se ondu pregledajo in potem na njih stroške in nevarnost, če bi bilo treba, pošljejo v druge monturne zavode.

VIII. Če pa več podjetnikov skupno stavi ponudbo, imajo v ponudbi izrecno izjaviti:

1. Da se zavezujejo solidarično jamčiti za točno izpolnitev zalagalnih pogojev.
2. Kdo je v njih imenu pooblaščen v tej zalagalnej zadevi občevati z državnim vojnim ministerstvom.

Ponudbe imajo podpisati vsi podjetniki in povedati njih značaj in bivališče, ime in priimek.

IX. Za zagotovljenje ponudbe je uložiti varščino v znesku petih (5) odstotkov vrednosti, ki odpade za ponujane predmete po zahtevanih cenah, pri kakej vojaške blagajnici (plačevalnici) in sicer za Štajersko, Koroško, Kranjsko in za administrativni okoliš c. kr. namestništva v Trstu pri c. kr. finančni deželni blagajnici kot vojaški plačevalnici v Gradci.

Varščina ima se uložiti v gotovini, hipotekah ali papirjih pripravnih za ulaganje kavcij.

Zastavljalne in poroštvne listine se pa morejo vendar le v tem slučaju vsprejeti za varščino, če so zakonito zagotovljene z uknjiženjem na nepremakljive in je jim pridejano gledé ponudnikov iz Avstrije potrjenje dotične finančne prokurature (za prej imenovane dežele v Gradci) gledé njih porabljivosti, dočim se imajo ponudniki iz dežel krone ogerske obrniti za potrjenje tacih pisem na pravnega zastopnika vojaškega erara postavljene od dotičnega kornega poveljnštva.

X. V ponudbi je navesti uložitev varščine in povedati, koliko da znaša in kakšna da je (gotovina, vrednostni papirji, listine).

Depozitni listi so tudi hkratu za zapečateni ponudbo, vendar v posebnem kuvertu (po formularji navedenem na konci razglaša) doposlati.

Opaža se, da se kuvertovane ponudbe in depozitni listi ne smejo deti vkupe v jeden kuvert, temveč se morajo posebe, pa vendar istočasno doposlati.

XI. Zastran ulaganja varščine imajo se ponudniki pravočasno — in ne pa še le poslednje dnij, predno preteče obrok, za ulaganje ponudb — obrniti na dotično vojaško blagajnico (plačevalnico).

XII. Prošnje s pridejanimi uradnimi odloki o prošnjah za pridobitev spričeval o solidnosti in zalagalnej zmožnosti in depozitni listi o uložnji varščine, ki se morajo hkratu, pa vendar posebej izročiti, morajo neposredno

in vsaj do 10. dne novembra ob dvanajstih opoludne doiti pri uložnem zapisniku državnega vojnega ministerstva.

XIII. V obliki pogodbenega načrta spisani podrobni pogoji ogledajo se lahko pri kornih intendancijah, pri monturno-upravnih zavodih navedenih v točki IV., pri trgovskih in obrtnih zbornicah avstro-ogerske države, pri trgovskem muzeji v Budimpešti in pri deželnem industrielnem društvu v Budimpešti.

XIV. Podjetniki imajo izjaviti v ponudbah

1. da so zalagalne in pogodbene pogoje pregledali in tudi razumeli in da se jim popolnoma podvržejo,

2. da so uzorce razpisanih predmetov natančno ogledali in tudi gledé materiala, iz katerega so narejeni, in o tem, kako so narejeni, se natančno poučili.

XV. Ponudba pravno veže podjetnika od tistega časa, ko jo je uložil, vojaško upravo pa še le od tistega časa, ko je onemu, ki dobi zalaganje, naznanilo vojno ministerstvo, da je njegovo ponudbo vsprejelo.

Ponudnik odreja se pravici, odstopiti od ponudbe, in v § 862 občnega državlanskega zakonika in v članih 318 in 319 avstrijskega in § 314 in 315 ogerskega trgovskega zakona nahajajočim se obrokom za vsprejetje obljube njegove.

XVI. Če bi se kaka ponudba ne vsprejela v vsem obsegu, temveč le z restringovanjem ponujene množine, ima dotični ponudnik v petih (5) dneh, ko dobi dotično obveščenje pri državnem vojnem ministerstvu uložiti pismeno izjavo, če vsprejme spremembo njegove ponudbe ali ne.

Če podjetnik v p-tih dneh nič ali pa nedoločno izjavi, se bode zmatrilo, da vsprejme spremembo.

Če bi se pa od v kakej ponudbi skupno obseženih ponudkov vsprejel le jeden ali drugi, to takoj veže ponudnika.

XVII. Ponudniki so zavezani, ko so se njih ponudbe povsem ali deloma vsprejele ali tudi po njih pritrjenji spremenile, na nje odpadajočo varščino dopolniti do zneska desetodstotne kavcije in skleniti pogodbo, katere jednomu izvodu se na stroške ponudnikove pritisne kolek po lestvici.

Ko bi se kak podjetnik, ko je dobil zalaganje, branil podpisati pogodbo — ali pa ne prišel k podpisu te pogodbe — če tudi se je pozval, tedaj namestuje pogodbo zavzem, deloma ali z njegovim pritrjenjem vsprejeta ponudba v zvezi s pogoji, katere je pregledal podjetnik.

Predstojajočim pogojem na kak način in ne ustrezajoče ali prepozno uložene ali brzojavno stavljene ponudbe se ne bodo oziralo.

Na Dunaji v oktobru 1889.

Formular za ponudbo.

(50 kr. kolek.)

Na

c. kr. državno vojno ministerstvo

Ponudbe.

Jaz N. N. stanujoč v . . . . . v . . . . .
izjavljam s tem, da hočem po pogodbi oddajati niže navedene predmete c. kr. monturnemu zalagališču v . . . . . v spodaj navedenih množinah po pridejanih cenah in obrokih.

Množina	Imenovanje	Cena				Oddajni obrok
		za		v številkah	v pismenih	
ponujanih predmetov		gld.	kr.	gld.	kr.	
	komadov	jeden	komad			1/4 do konca marca maja julija septembra
	garnitur	jedno	garnituro			
	itd.	itd.	itd.			

Jaz potrjujem:

- 1.) Da sem ogledal zalagalne in pogodbene pogoje in jih tudi razumel, ter se jim popolnoma podveržem; na dalje
- 2.) Da sem uzorce razpisanih predmetov natančno ogledal in se natančno poučil, iz kakega materiala in kako so narejeni.

Za natančno izpolnitev obljube svoje jamčim s petodstotno varščino . . . . . goldinarjev obstoječo iz . . . . . (gotovine, vrednostnih papirjev, listin), ki odgovarja zalagalnej vrednosti . . . . . gld. . . . . kr., katere se je, kakor potrjuje v posebnem kuvertu doposlani depozitni list, uplačala pri vojaške blagajnici (plačevalnici) v . . . . .

Priložen je uradni odlok s prošnjo za pridobitev spričevala o solidnosti in zalagalnej zmožnosti.

N . . . . . dne . . . . . 1889.

(Lastnoročni podpis (ime in priimek) ponudnika z dostavkom njegovega značaja in bivališča.)

Formular za kuvert ponudbe.

Na

c. kr. državno vojno ministerstvo

na

Dunaji

Ponudba N. N. za zalaganje oblačilnih in opravnih potrebščin.

Formular za kuvert za varščino.

Na

c. kr. državno vojno ministerstvo

na

Dunaji

Depozitni list s . . . . . gld. . . . . kr. (gotovine, vrednostnih papirjev, listin), k ponudbi N. N. glede zalaganja oblačilnih in opravnih potrebščin.

S e z n a m

predmetov, kateri se imajo zagotoviti.

Množina	Nazvanje	Cene so ponuditi za	Množina	Nazvanje	Cene so ponuditi za		
1240	garnit.	kožušnih ovratnikov in rokavnih obšivov za dragonske kožuhe	1 garnit.	2800	metrov	vrvic za čake razvodnikov	1 meter
340	"	kožušnih podklad za kožušne ulanke	"	13500	"	" " ogerske suknene hlače	"
420	"	kožušnih okrajkov za atile v kožah	"	7000	"	štirioglatih vrvic za atile	"
135	"	podklad " " sestavljenih	"	1000	"	podvez za čizme	"
500	komadov	žepnih robcev iz modrotiskanega pavolnatega blaga za kaznenice po ječah	1 komad	2000	komadov	vrvic za obešanje signalnih rogov	1 komad
1700	parov	neadjustovanih podložkov iz klobučine za sedla	1 par	20000	"	škrlatastorudečih strelskih počastil	"
3300	komadov	fesov s čopi	1 komad	3300	"	travnatozelenih	"
900	"	" brez čopov	"	300	"	temnozelenih znamenj za krmilarje	"
850	"	čopov za fese	"	1150	"	češnjevorudečih delavskih počastil	"
12400	"	adjustovanih čak za pešce brez orla in brez rože	"	300	dvanajsteric	rožic za atile	1 dvanajsterica
1350	"	klobukov za lovce brez glavne vrvice, brez emblema, brez peresnega čopa	"	1700	komadov	pramov za kožušne ulanke	1 komad
90	"	cesarsko-rumenih	"	2400	"	vrvičnih okrasov za husarske čake	"
320	"	temnozelenih	"	1200	"	vrvic za lovske klobuke	"
290	"	broščevo-rudečih	"	17000	"	portepejev za pešce	"
280	"	belih	"	5360	"	" " z usnjatimi obrobi konjike	"
100	"	temno-modrih	"	30000	parov	podkovic z žebli	1 par
140	"	češnjevorudečih	"	4200	"	dragonjskih ostrog z zakovicami vred	"
450	"	broščevo-rudečih	"	2400	"	husarskih	"
180	"	belih	"	2700	"	prikopčajočih ostrog brez jermenov	"
70	"	temno-modrih	"	2600	"		
120	"	svetlo-modrih	"	1100	komadov	nepokositerjenih	
450	"	pepelnatosivih	"	1800	"	stremenov	
130	"	čelad z luskinastimi trakovi za podčastnike	"	500	"	žval brez podbradnic in kaveljev	1 komad
1120	"	" " " " " dragonce	"	500	"	podbradnic brez kavljjev	"
510	"	obrobkov obodčevih	"	4000	"	desno- } stranskih podbradniških	"
460	"	grebenskih pokrovov	"	1800	"	levo- } kavljjev	"
120	"	grebenskih šin	"	1400	"	klještice	"
290	"	orlov	"	7000	"	hlevnih povodcev brez podpon	"
480	parov	stranskih vilic	1 par	40	"	lopat za pešce s toporiščem	"
680	"	adjustovanih luskinastih	"	15000	"	česal z ročnimi jermeni	"
200	komadov	konjskožimnatočopnih v-	1 komad	1000	"	kaserol za hualno posodo za pešce	"
950	"	orlov brez številke	"	600	"	à 2 moža	"
300	"	orlov s številko za husarske čake	"	140	"	čas s pokrovi	"
8100	"	roč za čake za pešce	"	22800	"	vodnih kangljic	"
900	"	" " " " " husarje	"	180	"	kuhalnega posodja s kaserolami à 2 moža za konjike	"
4300	"	oklepni veržice z levovimi glavami	"	1250	parov	kupic za porcijo kave	"
410	"	emblemov za lovske klobuke s številko	"	15	komadov	vojaških čutar iz posteklenene železne ploščevine s probkovim zamaškom in vrvico	"
100	"	" " " " " z orlom	"	2900	"	adjustovanih mesingastih bobnov z vijaki brez kičkov	"
3100	"	topničarskih počastil za merjenje pri streljanji	"	170	"	obkovanih bobenskih kičkov	1 par
1300	"	konjskih strelskih počastil	"	1500	"	obodov	1 komad
30400	"	zaponk za pasove	"	300	"	kož.	"
4300	"	črnih	"	60	"	mesingastih obročev	"
70	"	rudečih	"	740	"	strun	"
2800	"	črnih	"	100	"	napenjalnih palčic z vijaki	"
65	"	rudečih	"	70	"	dvojnih tulov za kičke od mesinga	"
1050	"	črnih	"	2050	"	kompanijskih signalnih rogov z ustnikom batalijonskih	"
40	"	rudečih	"	4800	"	ustnikov za signalne robove	"
1400	"	peresnih čopov za lovske klobuke	"	150	"	prtovnic za kuhalno orodje à 5 mož	"
41000	dvanajsteric	velicih	1 dvanajsterica	4400	"	vrvij za vožnjo	"
23100	"	malih	"	1550	"	poveznic	"
38000	"	velicih	"	1400	"	binceljev	"
15000	"	malih	"	1400	"	veder za napajanje	"
31250	"	velicih	"	9500	"	okovanih konjskih količev	"
12800	"	malih	"	2400	garnit.	konjskih krtač z ročnimi jermeni	"
8200	"	velicih	"	200	komadov	sedlinega sedalnega usnja v surovih govejih kožah izrisane	1 garnit.
800	"	malih	"	490	"	sedel z jeklenimi kobalji 1. velikosti	1 komad
5600	parov	velicih kositarnastih gumb za ulance	1 par	1400	"	" " " " " 2. " " "	"
3300	komadov	krilatih koles	1 komad	500	"	" " " " " 3. " " "	"
96000	"	črnih	"	40	"	" " " " " 4. " " "	"
50	"	rumenih	"	250	"	" " " " " 5. " " "	"
20500	parov	usnjatih rokovic	1 par	1800	kilogramov	prednjih } kobalij z zakovicami	"
2200	metrov	port za čake naddesetnikov	1 meter	50	komadov	zadnjih } kobalij z zakovicami	"
2800	"	" " " " " desetnikov	"	140	"	lesenih cvekov za čevlje	1 kilogram
430	"	naddesetniških ločilnih	"	114060	"	vodovih svetilnic s kolci za nošnjo	1 komad
4700	"	portic iz svile	"	11200	"	" " " " " z roči za nošnjo	"
5800	"	svilnatih pramov za prostovoljce	"	6000	"	birkanih pavolnatih jopičev	"
500	garnit.	vrvic za obešanje k atilam	1 garnit.	11700	"	štirioglatih ročev h kartušem za municijo za puške repetirke	"
3900	"	" " " " " (kožušnim) črno-suknam	"	7700	"	vrtilnih zaponk z jezičkom	"
600	"	" " " " " in kožušnim) svetlo-modrih	"	8500	"	vrtilnih " zaponk brez jezička	k telečjaku M. 1888
3900	"	" " " " " (ulankam)	"	5300	"	vrtilnih zaponk kakor za čevlje konjikov	"
1000	komadov	vojnim suknjam topničarjev	1 komad	12500	"	pokositrenih igel	"
		ramnih petelj za kožušne suknje		14000	"	ročev	"
				17100	"	podolgastih zaponk	"
				22500	"	dvojnih gumb	za nosila M. 1888
				8200	"	netanje	"
				20500	"	zmetnih kaveljev	"
				61	"	črno-lako-	za tor-nistre za patrone
						nategač	
						nadomestnih zmetnih kaveljev	
						jednostavnih francoskih zapencev z vijaki	

5. Za vrtove.

Od vrto pred hišami in od lepotičnih vrto od površine 200 m² ni plačevati pristojbine, ako se voda zanje jemlje iz hišnih vodovodov. Od lepotičnih vrto s površino čez 200 m², in od vseh ostalih vrto plačevati je pristojbina za vodo po napovedbi vodomérov z av. gland. 0 12 za m³; vendar si mestna občina pridržuje pravico pogoditi se za pavšalno svoto.

6. Glede oddajanja vode

za katerikoli od 1 do 5 navedeni namen pogoditi se je od slučaja do slučaja z mestno občino.

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1889.

Ivan Hribar,
poročevalec.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 19. oktobra.

Mladolečki klub poslal je staročeskemu klubu interpelacijo, ki jo mislijo staviti v deželnem zboru češkem zaradi akademičnega bralnega društva, da jo podpiše. Staročeski klub se je pa izjavil, da kot klub se ne pridruži interpelaciji, ki bode javljne kaj koristila, da pa daje prostovoljo posamičnim članom, če jo hočejo podpisati.

Drugo leto bode moravskemu deželnemu zboru potekla postavodajna doba in se bodo torej vršile nove volitve. Te volitve bodo velicega pomena v dvojnem oziru. Odločiti imajo, bode li Nemci še nadalje gospodarili na Moravskem, v deželi, katere tri četrtine prebivalstva so slovanske. Imele bodo pa te volitve tudi upliv na državnozbornske volitve, ki se vršé jedno leto pozneje. Nemci dobro spoznajo važnost teh volitev, zaradi tega so se pa začeli že pripravljati zanje. Deželnozbornski klub nemški je sklenil v kratkem sklicati shod zaupnikov, da se posvetujejo gledé bodočih volitev za deželni zbor.

V galliskem deželnem zboru bodo Rusini in poljski poslanci kmetskega stanu predlagali, da se osnuje deželna zavarovalnica proti ognju, ker mislijo, da bi deželna zavarovalnica lahko ceneje in uspešneje poslovala nego zasobni zavodi. Predlagali bodo tudi, da se uvede prisilno zavarovanje, pri čemer se pa vendar ne bode nikogar sililo, da se mora zavarovati baš pri deželni zavarovalnici.

Na Dunaj pripeljal se je predvčeraj v spremstvu načelnika pisarne ministerskega predsedništva, državnega tajnika Tarkoviča, ministerski predsednik ogerski, da poroča o tekočih zadevah cesarju. Tisza je imel razgovor z ministrom vnanjih zadev Kalnokyjem in sekcijkim načelnikom Szögyenyjem. Ministra Szapary in Szilagyi prišla sta tudi na Dunaj.

Vnanje države.

Kakor se zagotavlja z več stranij prihod ruskega carja v Berlin ne bode imel nobenega upliva na politiko. Ta pohod je bil samo akt uljudnosti ter car ni prišel v Berlin zaradi kakih političnih vprašanj.

Radikalni klub skupščine srbske izvolil je Marka Mitrovića predsednikom in Pera Maksimovića podpredsednikom. Izvolil je tudi štiri tajnike. Radikalni klub je vsprejel nova klubova pravila. — Liberalni klub je volil Avakumovića predsednikom.

Vodja opozicije bolgarske Cankov pisal je Stambulovu, da naj bi vlada zaprečila povrat Koburžanu v Bolgarijo. S tem bi se jako olajšala rešitev vprašanja bolgarskega in pripravila pot za sporazumljenje z Rusijo, ki zahteva le moraličnega zadoščenja. Stambulov baje ne bode nič odgovoril na Cankovo pismo. Princ Ferdinand sedaj biva v

in če mu bode v to sreča mila, v moč ne stopi pred 1. januarjem 1892 leta, a tretjič ta zvezek ne obsega samo kaz zakonika, nego več kot polovica ga je še drugih kazensko-pravnih določil, ki ostanejo v moči navzlic novemu zakoniku. Posebno vrednost pa dajejo še temu delu razsodbe kasačjskga dvora, katere je urednik nabral in uvrstil, dobro vedoč, da bi jih praksa sicer živo pogrešala. S to uvrstitvijo se ta zvezek „zbirke“ tako odlikuje, kakor se odlikujejo novejšo dobo le nemške zbirke, ki imajo že celo zgodovino svojega razvitka za sabo.

S kratka: s to lično knjižico storil je slovenski narod velik korak v svojem napredku. Ako je ona sama na sebi znamenje probeje in hrepenenja po jednakopravnosti, dvomiti ni, da bode na podlogi istih čednostij širila se po obilnem kupovanju in koristila narodu, mnogo čitana in mnogo tudi uporabljena. Faktorjem, ki so jo spravili na svetlo, sosebno pa njenemu uredniku, velečenjenu dru. Jakobu Kavčiču bode to gotovo najlepši izraz zahvale, katero jim je občinstvo dolžno v obilni meri.

Dr. Majaron.

(Iz „Slov. Pravnika“.)

Parizu in pridno pohaja razstavo. S političnimi vodjami Francije nič ne občuje. Vlada bolgarska se sedaj pogaja z „Länderbanko“ zaradi novega posojila. Pogajanja bodo, kakor se kaže, uspešna. Pomenljivo je, da so ruski listi sumili, da je „Länderbank“ bila obljubila prav za prav posojilo, ko se je govorilo o ameriško angleškem konsorciju. Morda so pa le imeli prav. Kdo ve, če sedanja pogajanja neso le nadaljevanje tedanjih pogajanj in če omenjeni konsorcij, za katerim je stala omenjena banka, le zaradi tega ni dal posojila, ker hoče „Länderbank“ sama javno stopiti na prizorišče.

Skoro vsi ruski listi naglašajo, da Rusija vnanje politike svoje ne sme premeniti in je tudi premenila ne bo. Nadejati se je pa zboljšanja odnosa s Nemčijo, ker bode slednja najbrž jo v kratkem ukrenila na drugo pot. Sploh pa poslednji čas ruski listi o Nemčiji precej prijazno pišejo in bolj napadajo Avstrijo.

V Nemčiji hočejo onim 65 baterijam, ki so dosedaj imele le po štiri topove, dodati po dva topova, da bodo vse baterije imele po 6 topov. S tem bode nemška vojska dobila 168 novih topov.

Angleška vlada zahteva od Turčije, da kmalu uravna težkoče na Kreti, ker bi si jih sicer znala okoristiti angleška opozicija, kakor se je bila leta 1876. neredov v Bolgariji.

Dopisi.

Iz Trsta 18. oktobra. [Izv. dopis.] Znano vam bode, da so bile v Tržaškem uradnem listu še le 15. t. m. razpisane volitve v mestni zbor. Volitve začno v mestu dne 4. novembra ter trajajo v vseh štirih razredih do 10. p. m. v okolici bodo pa 17. prih. m. Če prav je vsakdo pričakoval razpisa, osupniti je morala vendar ta naglica, ako pomislimo, da nas loči od volitev samo kratka doba treh tednov. Morda se je posrečil kompromis mej vlado in konservativci z jedne, in s „Progressovci“ z druge strani. To je tem verjetnejše, ker vlada ne zahteva od „Progressove“ stranke družega, nego da izpusti iz liste svojih kandidatov štiri najradikalnejše Italijane, katerih imena so preveč znana in prav nič priljubljena v vladnih krogih. Kako srečo prinese ta eventualni kompromis Trstu, tega ne vemo, to pa znamo, da bi to mnogo koristilo „liberalnej“ stranki. Kaj pa je, če se liberalci na videz prav udajo skromnim vladnim zahtevam, to položaja nikakor ne spremenijo. Ravnali se bodo po onem laškem pregovoru, ki pravi: „La volpe cambia il pello, il vizio mai“. Na jedni in na drugi strani si prizadevajo stvar tako izpeljati, da ostane „vse“ pri starem. O tem ne govorim natančneje, mislim, da se razumimo.

In „Edinost“?

Njen delokrog bode v okolici, kajti tudi to pot so nas „conservativci“ v mestu prezrli ter spojivši ali vsaj pogodivši se z „liberalci“ hočejo delati brez nas. S prva so se sicer konservativni in vladni kolovodje vedno sukali okoli naših, kakor bi se hoteli z njimi pogoditi; odločne, poštene besede pa niso rekli. Sedaj, ko so volitve že pred durmi, bi taka pogajanja naše stranki ne bila več na čast, saj nismo ponižni hlapci, bi bi morali biti gospodom na službo, kadar koli se jim poljubi nam miginiti ter poklicati na pomoč.

V naših krogih raznaša se čudna govorica, da je neka jako znana in uplivna osoba obljubila vladi našo pomoč, ne da bi zato zahtevala primerne nagrade in garancije, da nam obljubljeno tudi izpolni. No dotičnik je preveč skušen in premeten politik in pa predober rodoljub, da bi bil mogel kaj takega storiti; o tem smo prepričani. Sicer pa ima o téj stvari odločati odbor političnega društva in ta bode znal varovati našo čast in naše interese proti vsem eventualnim privatnim obljubam. Parlamentarna pravila morajo bili spoštovana. — Zakaj bi morali iti mi za „konservativce“ po kostonj v žrjavico? Kako se ponašajo oni proti nam, kako govore njih glasila o nas; vsemu svetu je znano, da slabše in podlejšje nego „liberalna“. To pa izjavljamo sedaj na ves glas, da naši volilci ne bodo oddajali svojih glasov „Progressovcej“ stranki, ali bodo glasovali za konservativce, to bode vsakemu na prosto voljo dano.

O patriotizmu naše stranke ni dvoma, Slovani si svojega dobrega glasu kot zvesti Avstrijci niso še omadeževali z najmanjšim pogreškom, znali se bodo tudi to pot, kot taki ponašati. Ako torej volitve za vladno ali takozvano konservativno stranko slabo izpadejo, naj ta gospoda ne zvrča krivde na nas kriček: Slovani so nas izdali, glasovali so proti nam. To se vam je zadnjič posrečilo; z vladno pomočjo ste zavrtili krivdo vašega poraza na nas ter obdali si farizejsko glavo z gloriolo političnega mučeništva.

Tako perfidijo, ako jo spet nameravate, že naprej obsojamo in zavračamo.

Upamo, da se s časom tudi tukajšnji vladni sistem premeni, tedaj bodo pa tudi drugi volilni uspehi nego so sedaj. Tedaj bodemo tudi mi z veseljem pozdravljali volilno dobo, podali se bodemo v boj s prepričanjem, da nam je vsaj vlada odkritosrčna ter da se ž njo lahko pogodimo. No sedaj je vse drugače.

V okolici bode v nekaterih okrajih hud boj. „Edinost“ bode morala vse žile napeti, da obvlada upliv italijanske stranke, ki z denarjem, terorizmom, z obljubami in sladkimi besedami lovi naše kmete. Upamo vendar in želimo, da „Edinost“ zmaga.

Pisma iz Pariza.

(Piše A. Bezenšek.)

XXIII.

25. avgusta.

(Industrijalna palača.)

Predno ostavim Pariz, grem še jedenkrat v razstavo, da si pogledam zadnjič najvažnejši oddelek, ki se more smatrati središčem razstave, ker gospoduje nad drugimi po svoji obširnosti, blesku in bogastvu, kakor zvananjem tako znotrajnem. Za Eiffelovim stolpom je to najzanimivejši objekt; a ako sem odložil opis njegov na zadnje dni, storil sem zaradi tega, da bi si mogel napraviti, po večkratnem gledanju in razgledovanju, o njem kolikor mogoče popolnejši pojem, ter da bi ga mogel vsaj v bistvenih črtah predstaviti cenjenim čitateljem. To je namreč industrijalna palača z osrednjim dómom z narodnimi rokotvorinami, z raznimi oddelki za francosko in inostransko industrijo.

Osrednji dóm (Dôme central) predstavlja se zares veličastno po vsej svoji zvonajnosti, po svoji arhitekturi. To je nekaj teatralnega, bliščetega in leščetega, kakor hram čarovnic, kakor nekoje mitološko svetišče. Uhod je posebno bogato okrašen, kakor da bi bil posipan z dragimi kamni, vse se blišči v raznih bojah, v zlatih, rudečih, rumenih, tako, da v oči bode in jih skoro utruditi. Nad glavnim uhodom je Pariški grb in svetilnica za električno luč, ki priliča velikemu biserju. Po svodu stoje sohe, predstavljajoče razne genije, a na vrhu angelj slave.

Takov je, površno povedano, splošni utisek zvonajnosti; a ne manje velikanska je vsa notranjost dôma. Slikarije so čudesne; na vrhu svoda se razprostira velika trobojna kokarda, iz katere švigajo ognjeni jeziki; okolu in okolu bliščeče se zvezde, pa razne alegorične podobe, predstavljajoče razne narodnosti sveta. Po velikanskej okroglej dvorani napravljene so tribune za rokotvorine iz Sevrta. Ta dvorana ima v premeru 30 metrov. Mej drugimi predmeti precej pada v oči pav z razšopirjenim repom visok 3½ m in širok blizu 2 m. V prvem nadstropju izloženi so gobelini. Videti so različna alegorična okrašenja, zastori, tapete itd., kakor so bili napravljene za dvorane v Elizejskih palačah, v dvorani Apolona in drugod. Vse to je delo slavnih mojstrov: Gallanda, Lavastra, Lefevra, Ehrmana in drugih.

Srednja galerija je široka 30 m, dolga 170 in visoka 30 m. Na obeh straneh ima arkade v različnih oblikah, katere vodijo do posebnih oddelkov, kjer so izloženi proizvodi francoske industrije. Vsaka arkada ima takošna okrašenja, kakoršna odgovarjajo predmetom, izloženim v onem oddelku; n. pr. tam, kjer je izložena pobišnina, vidijo se pri uhodu krasni zastori, kjer je orožje, naslikani so pri uhodu vitezi v železnih oklepah, kjer so ure, vidimo pečeno in solčno uro; kjer so železni izdelki, so vrata od umetno kovanega železa itd. V tej izložbi je dosta jako redkih in dragocenih predmetov: paviljon od porcelana od Havilanda; kiosk od Lionske svile visoka soha sv. Mihaela od brona.

Kdo bi mogel izbrojiti vsaj nekaj teh prekrasnih izdelkov iz mozaika, emajla, fajance in gline! Lepih oltarjev, (n. pr. iz cerkve v Trioul-lie), mramornih soh in posod (od Cantinija v Marzeju), svilenih in metalnih izdelkov se ne moreš nagedati, niti se ne moreš dosta načuditi napredku francoske industrije v vsakej stroki.

Mej oddelki za inostranno industrijo je po abecednem redu prvi avstrijsko-madžarski. Objema 2291 □ m. Razven tega oddelka je še na Orsayevem nabrežju pri Seini mesto od 300 □ m opredeljeno za izložbo avstrijskega žita in drugih poljskih plodov. Kar se tiče industrije, mora se vsakdo o njej pohvalno izraziti, če ravno se po

mnoštvu razstavljenih predmetov ne more meriti z mnogimi drugimi državami, posebno ne z nekaterimi od onih, ki so službeno zastopane.

Belgijski oddelek meri 3666 □m. Nesamo tukaj, nego tudi v galeriji mašin, o kojoj bom govoril pozneje, je Belgija znamenito zastopana, in še v nekaterih drugih oddelkih, tako da zavzemajo belgijski proizvodi vkupno 11.000 □m prostora.

Veliko-Britanija zavzema pa vkupno celo 25.000 □m. V sami industrijski palači jej je na razpolaganje 4062 □m. Okrašenja so povsod napravljena v narodnem slogu in vidi se, da so poseveč posebnostjo ravno ornamentiki v vseh angleških oddelkih. Tudi njene kolonije so obilno zastopane, tako da jim je pretesno prostranstvo od 1083 □m, katerega jim je opredelila razstavna komisija. Nova Zelandija, Angleška Indija, Viktorija, otok Mauriški in druge kolonije so poslale mnogo proizvodov domače industrije, pa bi jih bili poslali še več, da so dobili na razpolaganje več prostora v razstavi.

Dansko in Nizozemsko imata prostora le po nekaj stotin kvadratnih metrov.

Rusija in njeni razstavljalci so dobili na razpolaganje 3000 □m v raznih palačah. V industrijski palači imajo 1875 □m. Zvunajno lice ruskega vestibula je posnetek uroda Kremškega. Tudi na na drugih mestih so videti okrašenja v narodnem slogu. Izloženih je dosta ruskih proizvodov: umetno izdelanih kož severne divjačine, tkanin, izdelkov od srebra, zlata, jantara itd. Iz vsega se vidi, da je zemlja bogata, narod delaven, sposoben za vsako stroko industrije. Ako Rusija ni mogla še doseči zapadnih narodov v tem ali onem oziru, vendar ima po drugi strani zakladov, bogastva in narodnih svojih posebnosti, (specijalitet), za katere jo smejo drugi narodi zavidati. Že v enem od prvih pisem sem govoril o nekaterih o njej; dostavljam še to v dopolnjevanje in razjasnenje svojih prvih utiskov, kateri so bili preveč površni. A razume se, da tudi sedaj ni občna razsodba polna, a kamo-li mnenje o pojedinih strokah. Imamo še dosta videti, pojdimo naprej, da dobimo vsaj občne utisek bolj o množtvu, kakor o kakšnosti razstavljenih rečij iz raznih dežel.

O Srbiji sem že v prvih pisemih obširnej govoral.

O Švicariji se priznava, da je dostojno zastopana. Kot sosedna in drugarica po republikanski upravi smatrala je za svojo dolžnost, pokazati, kaj premore. Industrijski oddelek zavzema 1.812 □m. A ukupno jej je odmerjeno v razstavi na raznih prostorih 6000 □m. Znano je tudi, da jo zavezni svet v Bernu dovolil v svrhu Pariške razstave za potrebe švicarskih razstavjalcev 455.000 frankov. A ta denar se je modro in koristno uporabil, tako, da Švica nikakor ne bo imela povoda obžalovati, da je izdala tako znatno svoto za to svrhu.

Italija ni niti polovico tako dobro zastopana kot Švica. Tudi zavzema vkupno samo 3500 □m v razstavi. Najvažnejše proizvode italijanske nahajamo v galeriji mašin.

Severna Amerika je pač pokazala sijano, kak napredek je storila v vsakem oziru: v industrijskem oddelku razpolaga z 3125 □m. Jako veliko strojev ima v dotični galeriji. Vsega zavzema okolu 8000 □m v raznih skupinah razstave. Poslaniška zbornica in senat sta bila glasovala za svoto od 225.000 dolarjev za zastavo, a udeležba je službena kakor pri Švici in Srbiji.

Službeno je zastopana tudi Luksemburška a razume se v malem razmeru. Tem več so pa simpatije, ki jih goji znaten del prebivalcev do Francoske. Objema 208 □m.

Rumunska ima v tem oddelku 416 □m, a na Orsayevem nabrežju še 200. Narodne nošnje so krasne, ukus dober, in izbor precej velik. Še vojaške uniforme neso pozabili izložiti, katera sicer dosta priliča Francoskej; pri urodu stojita dva vrla „dorobanca“ v naravnej veličini, kakor na straži. Marsikatero oko se v prvem trenutku izmami; videl sem žeske rahlih živcev, ki so se nemalko stresle pred temi stražarji, kajti cela postava vojaška je prav posneta, a uniforma je „živa“; ta pa baje posebno upliva na rahle živce, čeravno je telo — mrtvo! — Pa preidimo zopet k bolj prozaičnim rečem: Tam stoji cela piramida od soli, kakoršna se koplje na Rumunskem. Pri njej pa vise po omarah obdelane kože, — usnje, podplati itd. Žebljev in cvekov tudi ne manjka. To je vsaj prozaičen dodatek k „idiljennemu“ razlaganju ženskih skrivnostij.

Portugalska je tukaj skoro slabši zastopana, kakor pa na Orsayevem nabrežju. Kakor tukaj mikajo ušesa ubrani glasovi Portugalca, ki poje pri glasoviru svoje narodne pesni, tako tam prijetno de očasom jedna krasna stavba iz te dežele, ki je napravljena kakor iz sladkorja — vitka, lahka in zala. Ta je mej stavbami drugih dežel skoro najlepša; ima portugalski slog Ljudevita XV. V istem slogu je napravljenih nekaj monumentalnih stavb v Lisabonu. Meri 500 □m.

Španija se predstavlja posebno lepo v vojaških uniformah Teso mi bolje dopadale nego francoske in bolj nego katere druge od znanih mi uniform. Ako se obleče v nje oseba, katerej pristojajo, potem bi tudi jaz na drago srce vskliknil: „Stolz liebe ich den Spanier“. A kaj bi še le rekla ti, lepa čitateljka? Morebiti iste besede, samo da bil poudarek bolj na drugej besedi. — O španski industriji se mi je dopadel posebno ukus, ki ga imajo tamošnji zlatarji. Potem je prav nežnih primerkov za vezenje, (dentelle špagnole), katere veljajo po celem svetu kot „specijalitate“, španske usnje (od Cordone). V občje je rokotvorstvo jako razvito in njega proizvodi imajo visoko ceno.

Še San-Marino ni izostalo. Prostor odmenjen tej deželici meri 208 □m.

Grško kraljestvo je zastopano službeno ter ima v vsakem oddelku dosta lepih rečij izloženih. O nekaterih sem že mimogrede spomnil. V industrijski palači objema 437 □m. Vender se more glede nje reči, da je glas o njej več, nego se prikazuje v resnici.

Japan, Siam, Egipet in Perzije slede po redu, vsaka dežela predstavlja svoje zanimivosti, o katerih pa tukaj v podrobnosti ne morem govoriti, a občje utisek se ne more pripodobljati z izložbami modernih držav; to je nekaj posebnega, — to so jutrove dežele, katere imajo svojega roda ljudi, a ti spet imajo lasten ukus in svoje potrebe.

Tako smo prišli do kraja pri brzem hodu. Ako se nismo zadrževali tu pa tam več časa, kjer bi morda želela radovedna čitateljka ali pa kjer bi bil pričakoval vestni čitatelj, temu je uzrok to da se moram skoro ločiti od Pariza, kar se bliža h koncu moj dopust.

Do svidanja še jutre v galeriji mašin in pri nekaterih manjih zanimivih predmetih, katere še moram iztakniti tu pa tam v razstavi, predno oddam zadnji ustopen listek ali „ticket“.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) C. kr. državno pravdnišvo zaplenilo je včerajšnju številko našega lista zaradi uvodnega članka: „Gospod dvorni svetnik Heinricher in gospod Gregorič,“ ki ga nam je bil iz spodnje Štirskije poslal „Justus et tenax propositi vir“. Prav žal nam je, da ta članek ni prišel mej svet, ker je bilo v njem naštetih več resničnih dogodkov. Današnja številka ima osem strani prilog, a ker nam za obilico gradiva še nedostaja prostora, prosimo dotične gospe dopisnike in sotrudnike, da blagovoljno potrpe.

— (Odlikovane.) Gosp. dr. Fr. Radey, ces. kr. notar v Mariboru in namestnik deželnega glavarja v deželnem zboru štajerskem dobil je red železne krone tretje vrste.

— (Postopanje kranjske hranilnice) nasproti slovenskemu šolstvu, ker je z ničevim razlogom, da se bode vsprejel Liechtensteinov predlog, odtegnila podporo za šolske zgradbe, sta v včerajšnji seji jako ostro bičala poslanca Hribar in dr. Tavčar ter kazala, koliko daje hranilnica nemškemu „Schulvereinu“. Jako nesrečno sta skušala odgovarjati dr. Schaffer in Luckmann, trdeč, da je kranjska hranilnica privaten zavod. Poznalo se je, da ni več Dežmana. — Prihodnja seja je v torek.

— (Iz deželnega zbora štajerskega.) V zavarovalni odsek izvoljen od slovenskih poslancev. Sernec, v odsek proti trtni uši dr. Radey in dr. Jurtela.

— (Klub hrvatskih in slovenskih poslancev) v Poreči, broječ devet članov, se je takoj začetkom deželnega zbora konstituiral in in izvolil gosp. M. Laginjo predsednikom, gosp. M. Mandiča tajnikom.

— („Slovenec“) bil bi včeraj rad razrešil dano mu uganko, a bila mu je pretrda. Z občudovanjem vredno ponižnostjo je priznal, da je njegov poro-

čevalec, ki je ob jednom deželni poslanec, v „šundru“ preslišal g. poslanca Kluna pravi predlog. Še večjega občudovanja je pa vredna njegova prefriganost. Zamolčal je namreč včeraj, da je dne 11. t. m. bil tudi zapisal: „Nasvet soglasno obvelja“. Poročal je bil torej, da je Klunov nasvet, da se ne voli posebni verifikacijski odsek, dne 11. t. m. soglasno obveljal. Da je baš rečene besede zamolčal, to jo dokaz poštene njegove taktike. O Spiegelberg!

— (Slovensko gledališče.) Dramatično društvo priredi v nedeljo dne 20. t. m. svojo tretjo predstavo, ter uprizori prvikrat izvorno veseloigro „Ministrovo pismo“; spisal dr. Jos. Vošnjak. Že ime pisateljevo jamči p. n. občinstvu, da bode imelo zopet zabaven večer. Pisatelj „Ministrovega pisma“ stopil je lansko sezono z veseloigro „Pene“ prvikrat kot dramatičen pisatelj pred slovensko občinstvo. Igra je prodrila z najboljšim uspehom in bode izvestno še mnogokrat zabavala prijatelje našega gledališča. — V proslavo odkritja spomenika prvemu slovenskemu pesniku Valentinu Vodniku dne 29. junija l. l. spisal je g. dr. Vošnjak veseloigro „Svoji k k svojim“, katero je občinstvo vsprejelo z burnim odobravanjem in po kateri prav marljivo segajo čitalnice in ostala zabavna društva po celem Slovenski. V nedeljo dne 20. t. m. pojde tretji njegov umotvor raz deske in prepričani smo, da bode občinstvo z razprodano hišo pokazalo pisatelju, da ve ceniti njegove zasluge za slovensko dramatikó. — Igra ima vseskozi živahno dejanje, zanimivo zapletko in razvoj ter se odlikuje z ostro črtanimi nasprotji značajev.

— (Rodbinski večer na čast slovenskemu mecenu Josipu Gorupju) priredil bode „Sokol“ s sodelovanjem pevskega zbora Ljubljanske čitalnice, slovenskega dramatičnega društva in gospoda Medéna dne 7. novembra v veliki čitalnični dvorani. Rediteljja temu večeru, pri katerem se bodo, kakor čujemo, predstavljali tudi marmorni kipi, sta brata Arnošt Bezenšek in in dr. Karol Triler.

— (Muzejski kustos g. Alf. Müllner) odpovedal se je odborništvu muzejskega društva.

— (V blaznici na Studenci) dodelani sta dve novi poslopji, za kateri je deželni zbor kranjski dovolil predlanskim 66.000 gld. Včeraj je stavbeno vodstvo vpričo zastopnika deželnega odbora g. dr. Vošnjaka izročilo novo poslopje oskrbništvu deželne bolnice. Prostora je v obeh hišah za 80 blaznih, ki se bodo zdaj tjakaj premostili iz deželne bolnice. Potem bode ostal v deželni bolnici le še opazovalni oddelek, blazni pa bodo na Studenci oskrbovani, kjer je za 180 pro-tora. Vrh tu pa se na deželne stroške oskrbuje še 50 neozdravnih blaznih v biralnici.

— (Fran Vidičeva dijaška ustanova.) Ranjki Fr. Vidic, ki je v Ljubljani umrl 28. aprila 1889, volil je v svoji oporoki glavnicó v znesku 600 gld. za dijaško ustanovo, do katere imajo pravico učenci ljudskih šol slovenske narodnosti, kateri hodijo v šolo v Kamniku ali Stobu.

— (Gospa M. P. Neureutterjeva v Pragi), ki se jako laskavo spominja nas Slovencev in z besedo in dejanjem podpira posamične člane našega naroda, našo leposlovno in dramatično delovanje, pristopila je kot ustanovnica „bratovščini hrvatskih ljudi v Istri“. Pretekli mesec potujoč skozi Volovsko izročila je ustanovno vsoto in letni donesek svoje prijateljice, slavnoznané pisateljice Gabriele Preissove.

— (Premembe v vojaštvu.) Deželno-brambeni naredbenik z dne 15. t. m. javlja da je poveljnikom kranjsko-primorskega brambovskega pešpolka št. 4 imenovan dosedanji poveljnik 12. češkemu brambovskeemu pešpolku Rudolf baron Gall. — C. kr. nadporučnik Fridolin Kaučič pešpolka baron Sokčević štev. 78 premeščen je na svojo prošnjo k brambovskeemu batalijonu štev. 25 v Ljubljano.

— („Pisma iz Pariza“) od g. profesorja Bezenška, katera donša že več časa naš list, začeli so priobčevati v srbskem prevodu Belgradski časopisi: uradne „Srbske Novine“ pod oddelkom „narodna prireda“, kakor tudi organ narodne radikalne stranke „Odjek“, kateri se je v uvodu, dodanem od uredništva, o njih jako pohvalno izrazil. Ona pisma, ki govore o srbskem paviljonu na Pariški izložbi, seveda posebno zanimajo brate

Ravnokar je izšel:
Deutsch-slovenisches Wörterbuch
 von
Anton Janežič, (857-2)
 dritte, vollständig umgearbeitete und vermehrte
 Auflage,
 bearbeitet von
Anton Bartel,
 k. k. Gymnasiallehrer zu Laibach.
 Cena broširanemu **gld. 3,** v pol usnje vezanemu **gld. 3.60.**
J. Giontini-jeva knjigotržnica v Ljubljani.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivajoče sredstvo proti kurjim ošesom, žuljem, tako imenovani tréjg koži na podplatih in petah. Proti bradovicam in vsem drugim trdim izraskom kože. — Uspeh zajamčen. — Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
 v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Svoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth; v Gorici G. B. Poutoni; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien.

Ta obliž dobiva se le v jedne velikosti po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste“.

Zahvala in priporočilo.

Slavnemu občinstvu in p. n. trgovcem se uljudno zahvaljujem za izkazano mi zaupanje ter se jim še v bodoče najtopleje priporočam.

Ob jednem naznanjam, da sem svojo **delavnico preselil s Starega trga št. 34**

v Florijanske ulice št. 22.

Evgenij Betetto,
 izdelovalec metelj. (855-2)

Pečarnica
Frana Jeunikarja
 v Ljubljani, Tržaška cesta št. 29
 izdeluje
 mnogovrstne zelene, rujave in bele

peči

in (851-2)

druge glinaste izdelke
 po najnižjih cenah.

ANTON KREJCI
 Kongresni trg 8 v Zvezdi Kongresni trg 8
 priporoča svojo veliko zalogo najfinjših
klobukov in čepic
 za gospode in dečke
 po najnižjih cenah; nadalje veliko zalogo vsakovrstne
kožuhovine
 kakor najfinjše kožuhne plašče in muže za gospe,
 gosposke in potne kožuhe. (726-6)

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem
 (104-39) priporoča
ANDREJA DRUŠKOVIČA
 trgovina z železnino in orodjem
 na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gosnice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladice, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

ZBIRKA
DOMAČIH ZDRAVIL,
 kakor jih rabi slovenski narod.
 S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. — Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

ILUSTROVAN
NARODNI KOLEDAR
 za leto 1890.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in v bukvarnah J. Giontini-jevi in M. Gerber-jevi v Ljubljani. Naroča se pa lahko v vseh bukvarnah.

== Cena 45 kr., po pošti 50 kr. ==

Vsebina: Popolen kalendarij, koledar, kateremu so pridejana tudi slovenska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanji vladarji evropski. Vojvodina Kranjsko: Vsi deželni zastopi, deželni odhoni, deželni poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov, c. kr. notarji, advokati itd. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik. Lestvica za pristojbine kočkov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del: Naši zaslužni možje. Božja pota Slovencev. V noči Rusalk. Ogled po svetu: Dogodki v Srbiji. Razstava v Parizu. Boulanger. Orientalska železnica itd. Smešnice. — Naznanila.

Lekarna Trnkoczy
 v Ljubljani
 na Mestnem trgu poleg rotovža
 priporoča

zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka.

Zamotek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd., otekanji nog, mehurjih na nogah, izvinnjenji, tiščanji od sedla in uprave, pri sušici itd., skratka pri vseh vnanjih boleznih in hibah.

Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

SVARIL! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zajamčeni, če imajo ime TRNKOCZY in našo varstveno znamko. Zoper ponarejanje istih se sodnijski postopa.

Vsa ta našeta zdravila se prava dobivajo samo
v lekarni Trnkoczy-jevi v Ljubljani
 zraven rotovža (790-1)
 in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

Ad št. 884. Izvleček iz razglasa.

AVISO.

Dne 25. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne bode v uradnih prostorih c. kr. vojaškega preskrbovalnega magacina v Ljubljani pismena ponudbena obravnava za zagotovljenje zakupne oddaje **kruha** in **ovsa** za potrebo postaje **Ljubljana** za čas od 1. dne januarja do 31. dne decembra 1890, nadalje za zagotovljenje **kruha** za postajo **Toplice** na Kranjskem za čas od 1. dne julija do 31. dne avgusta 1890.

Natančnejši pogoji in ponudbeni formularji se razvidijo iz v popolnem obsegu v št. 234 tega lista z 10. dne oktobra t. l. objavljenega razglasa.

Upravna komisija c. kr. vojaškega preskrbovalnega magacina v Ljubljani. (832-2)

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

Tapecir in dekoratér. **ANTON OBREZA** Tapecir in dekoratér.
 v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 4.

(72-43)

priporoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je priznано dobro in brezhitno, kar gotovo pričča moja razstava v Rudolfinumu, in stojim z ozirom na nizke cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorec blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

F. S. Vilhar-jeve skladbe.

Dotiskana je baš tretja knjiga F. S. Vilhar-jevih glasbenih del. — Ta knjiga obsega na 96 straneh velikega formata 20 obširnih kompozicij različne vrste, mej kojimi je mnogo glasovirskih skladb. — Knjiga je posvečena Njegovemu Visočanstvu NIKOLI I. ter se more zmatrati za najdovršenejšo publikacijo glasovitega skladatelja našega.

Dobiva se jedino pri meni za 2 gld. in 10 kr. za poštino.

(556—3)

J. R. Milic-a tiskarna v Ljubljani.

Papir za cigarete LE GRIFFON je najboljši.

(849—2)

Jedino zalogo za Kranjsko imata gospoda Vaso Petričič in Anton Krisper.

Radenska

kisla voda po natriju in litiju najbogatejša

Preskušeni o zdravilno s-edstvo proti mehurnim boleznim, kamenu v mehurju, protinu, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotrajnemu kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.

Poskusi doktorjev: Garrud, Biswanger, Cantani, Ure so dokazali, da ima ogjenokislilij največjo raztopno moč pri sečnokislinskih izločkih, iz česar se sklepa na najugodnije učinke Radenske kisle vode.

Kot tani, Ure so dokazali, da ima ogjenokislilij največjo raztopno moč pri sečnokislinskih izločkih, iz česar se sklepa na najugodnije učinke Radenske kisle vode.

okrepčujoča pijača z vinom ali sadnimi soki in sladkorjem pomešana, je Radenska voda v obče priljubljena.

Kopalnice Radensko
Kopanje v slatini in v jeklenici upliva posebno pri: protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, ženskih boleznih, slabostih i. t. d.

Stanovališče po ceni.
Prospekt (brezplačno) od ravnateljstva: kopalnice Radence blizu Ljutomeru

Radenska kiselica voda, ob vnožji Slovenskih goric, ne zamenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kiselica voda stoji več kot jeden dan v odprti posodi, vendar se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se že pogubi in razkadi, kakor hitro se steklenica odmaši. (264—27)

Zaloga Radenske kisle vode pri F. Plautz-1 in M. Kastner-ji v Ljubljani.

Filip Ticho v Brnu

Zelny trh št. 21, in Radnična ulice št. 17

pošilja po izvirnih tovarniških cenah: (819—3)

<p>Valerijna flanelca v najlepših barvah in vzorcih, za jedno obleko (10 metrov) gld. 3.80.</p>	<p>Rumburški oksfort pristno barven 1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 4.50. 1 kos 30 Dunajskih vatlov) la gld. 6.50.</p>
<p>Barhant v najfinejših izpeljavah za jedno obleko (10 metrov) gld 3.25.</p>	<p>Rumburško statvino platno 3/4 široko, posebno pripravno za moško perilo. 1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 6.50.</p>
<p>Blago za ženske obleke nope-loden v vseh barvah in progasto, jedna obleka (10 metrov) gld. 3.—.</p>	<p>Šifon jako dobre baže, posebno za perilo za gospode, gospe in otroke, 90 cm. širok 1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 4.50, 5.50, 6.50, 7.50.</p>
<p>Žensko sukno dvojno široko, v najnovejših gladkih barvah, pa tudi progasto v zalogi, jedna obleka (10 metrov) gld. 7.50</p>	<p>Domače platno najboljše baže, kompletno, 30 Dunajskih vatlov 1 kos 3/4 . . . . . gld. 4.50 1 kos 3/4 . . . . . gld. 5.50</p>
<p>Blago za žensko obleko najnovejše in najelegantnejše za jesensko in zimsko sezono dvojno široko jedna obleka (10 metrov) gld. 5.—.</p>	<p>Ženske srajce iz dobrega šifona ali močnega platna s čipkama. kompletne velikosti, 6 kosov gld. 3.75</p>
<p>Zimsko ogrinjalo (Himalajsko) čista volna, 1 1/4 dolgo gld. 3.75. (Le tako dolgo, dokler jih je še kaj!)</p>	<p>Zastor iz jute turški vzorec, kompletna dolgot 1. baže . . . . . gld. 3.50 2. baže . . . . . gld. 2.50 Garnitura, 2 posteljni pregrinjali in 1 mizni prt gld. 3.50</p>

Pošilja se proti povzetju — Uzorci zastonj in franko.

Nagrobne križe

(898—1)

lepo in bogato s pristnim zlatom pozlačene, s kamnom in brez istega, po najnižjih cenah in v velikem izboru priporoča

Andrej Druškovič

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg h. št. 10.

Na zahtevanje pošljejo se ilustrovani ceniki.

Št. 17.058.

(844—2)

Razglas

mladeničem, ki stopajo v vojaško dobo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bode 1890. leta, nazonanja mestni magistrat Ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni 1869, 1868. in 1867. leta se morajo zglasiti v zapisanje tekem

meseca novembra letos

pri tem uradu.

2. Mladeniči, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, naj seboj prineso dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasiti stariši, varuhi in pooblaščenici.

4. Oni, ki si mislijo izprostiti kako v §§. 31, 32, 33 in 34 novega vojnega zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih januarji in februarji 1890. leta podpisnemu uradu, ali pa najpозnejše na dan glavnega nabora naborni komisiji izročiti z listinami previdene prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega okraja, morajo ob priliki zglasitve izročiti z listinami previdene prošnje. V takem slučaju je moči tudi istočasno zglasiti in dokazati pravico do kake v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona povedanih ugodnosti.

6. Dolžnost zglasitve imajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojstva (vojnega pomorstva) in so še stavodolžni.

7. Kdor zanemari dolžnost zglasitve, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti izvirajoče mu iz vojnega zakona.

Stavljence, kateri spusti propisano zglasitev, ko mu ni branila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se prestopka in zapade globi od 5 do 100 gld. denarjev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

3. dan oktobra 1889.

Za čas stavbe

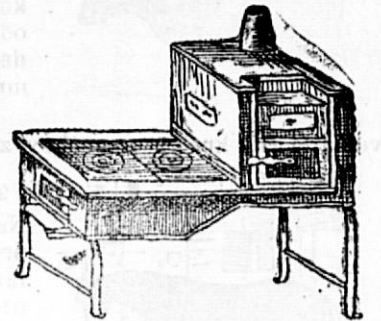
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Poriland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; zavno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopave vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (103—39)

➔ Za poljedelstvo: ➔

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnic, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovški mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Usojam si uljudno naznanjati, da sem prevzel vodstvo

trgovine s pivom

na račun gospodov

bratov Reininghaus v Gradci

katero je do sedaj imel gospod **Alojzij Mayer v Šiški** pri Ljubljani in se usojam povsod znana izvrstna piva iz pivovarne **gospodov bratov Reininghaus v Steinfeldu** pri Gradci v blagovoljno kupovanje priporočati, zagotavljajoč najskrbnejšo postrežbo.

Šiška pri Ljubljani

dne 1. oktobra 1889.

Z velespoštovanjem

Makso Zinnauer.

(821-3)

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljemanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodcu, pri prenapoljenju želodca z jedmi, zastinjenju, krvnem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravi kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 gld.

Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti postnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po meni prirejena in v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205-3“ v nemščini, češčini, madjarščini in francoščini, na pročelju pa natisneno moje zakonito varovano varstveno znamko.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“,

Praga, št. 205-3.

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vilj. Mayr**, lekar; **Ludvik Grečel**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **U. pl. Trnkoczy**, lekar. V Postojni: **Fr. Baccarolo**, lekar. V Kranju: **K. Savnik**, lekar. V Novem Mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar; **Ferd. Halka**, lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Metliki: **Fran Waoha**, lekar. V Gorici: **G. Christofletti**, lekar; **A. de Gironcoli**, lekar; **R. Kürner**, lekar; **G. B. Pontoni**, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi s na tisoče zahvalnih pisem priznано:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvu v prstu in pri zahtnosti, če se roko ali nogo zvije, pri morskeji mrtvi kosti, zoper revmatične otekline, kronično unetje v kolnih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vratnej oteklini.

Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (845-19)

SVARILLO! Ker se Praško univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na rudečem papirju tiskan v devetih jezikih in so zavite v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Deželna lekarna

Pri Mariji Pomagaj

Ludovika Grečel-na

lekarja

v Ljubljani, Mestni trg št. 11.

Prva in najstarejša

allopatična in homeopatična

lekarna na Kranjskem.

Zaloga zanesljivih tu- in inozemskih medicinsko-farmaceutičkih preparatov in specijalitet.

Priporoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenih in že z gotovim uspehom rabljenih zdravil in specijalitet, in sicer:

Cvet za gušo in maža za gušo. — Lonček velja 20 kr.

Cvet za luskin je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plesam. — Cena steklenici z navodilom rabe 30 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem, najuspešnejše, najreelnejše in najsigurnejše sredstvo proti revmatizmu, trganju po udih, protinu, boleznim v križi, revmatičnemu zobobolu itd. izmed vseh do sedaj znanih sredstev te vrste. — Cena steklenici 50 kr.

Dorševo ribje olje Krohn-a in Comp. v Bergenu, najčistejša, najbolj sveža in najuplivišja medicinska ribja mast, katero jedino zapisujejo zdravniki. Dobro sredstvo proti kašlju, posebno pri pljučnih boleznih, proti škrofeljnomu pri otrocih, angleškeje bolezni, kroničnim izpuščajem kože itd. — Mala steklenica velja 50 kr., dvojno velika 90 kr.

Fijakarski prašek, znano zdravilo proti kašlju. — Cena škatljici 25 kr.

Francosko zganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago, proti revmatizmu in za oživiljenje in okrepčanje. — V steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gld.

Grenko vino, tudi želodec krepčujoče vino imenovano, iz najzdravilnejših gorenskih rastlin, izvrstno upliva pri vseh želodčnih boleznih, posebno pri pomanjkanju slasti do jedij, slabem želodcu, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih boleznih želodca. — Steklenica, ki drži 1/2 litra, z navodilom rabe velja le 80 kr.

Guarana-praški, zanesljivo sredstvo zoper migreno in jednostranski glavobol. — Cena škatljici z desetimi praški 50 kr.

Kapljice za bledične, dobro sredstvo proti pomanjkanju krvi. — Cena flakonu 40 kr.

Kapljice za odpravo krča, neprekosljive gledé zdravilne moči, nekaj kapljice na sladuro ali v kamilnem čaji takoj ukroti krč. — Cena steklenici 36 kr.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, najboljše sredstvo za čiščenje krvi in mečilo. — Cena škatljici 21 kr., zavitku s 6 škatljicami in navodlom rabi 1 gld. 5 kr.

Kroglice za bledico dr. Bland-a (pocukrene), proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju. — Škatljica velja 60 kr.

Olje iz repja je najreelnejše sredstvo, da se zabrani prehitro osivenje las, las naredi mehke, odstrani in zabrani delanje sitnih luskin na glavi. — Flakon 30 kr.

Ruska maža za ozeblino, do sedaj neprekosljivo sredstvo proti ozeblinam in zastaranim ozebam, kakor tudi proti rudečemu nosu in obrazu. — Cena lončku 40 kr.

Sirup iz planinskih zelijšč proti kašlju, hripavosti, prsnim in pljučnim boleznim itd. — Cena steklenici 50 kr.

Tinktura in obliž za kurja očesa za popolno odpravo kurjih oces, bradavic in trde kože. — Steklenica s čopičem in navodilom za rabo vred velja 40 kr., 1 obliž 40 kr.

Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovljenje in oživiljenje rasti las. — Cena steklenici 60 kr.

Univerzalni jedilni prašek je izvrstno sredstvo proti zlatej žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedij in zabasanju. — Cena škatljici z navodlom za rabo 35 kr.

Ustna voda dr. Duflos-a in dr. Heider-jev **zobni prašek**, prvi in najizvrstnejši sredstvi za ohranjenje zob in dlesna (nemata v sebi salicilne kisline, ki sicer pomaga, da zobje ne gnijó, pa uniči njih blesk). — 1 steklenica te izvrstne ustne vode velja 60 kr., 1 škatljica zobnega praška pa 30 kr.

Voda za čiščenje obraza, tudi voda za pege imenovana, ž njo se gotovo in popolnoma odpravijo vse nečistosti kože. — Cena steklenici z navodilom za rabo 80 kr.

Zboljšana homeopatična zdravilna kava proti boleznim srca in živcev. — 1 zavitek s 1/4 kilo vsebine 25 kr.

Zobna pasta, odontosmegma imenovana, v porcelanastih škatljicah. Preskušena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatlja 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hager-ji ukroté nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. — Steklenica velja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. — Steklenica velja 10 kr.

Zobne kapljice Litonove, proti revmatičnim zobnim bolečinam. — Steklenica z navodlom rabe velja 20 kr.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj proti vsakovrstnim boleznim želodca, proti pomanjkanju slasti do jedij, tiščanju v želodcu, krču v želodcu, motenju prebavljenja, koliki, sploh proti vsem boleznim, ki izvirajo iz slabega želodca ali pa slabega prebavljenja. — Cena steklenici 30 kr.

Železnato kliceško vino za prebolele in slabotne otroke, katerim manjka krvi. — Cena 1 butelji 1 gld. 20 kr.

Železnato salo iz kitovih jeter, nedosegljivo v uplivanju svojem na preživljanje in okrepčanje slabih otrok, katerim primanjkuje krvi. — Cena steklenici z navodilom rabe 60 kr.

Razen navedenih zdravilnih sredstev dobijo se zmirom v deželni lekarni „Pri Mariji Pomagaj“:

Medicinična mila, Pariški prašek za dame (bel in rudeč), **Poudre de Riz**, kadilni papir, kadilne svečke, **Potpourri** i. t. d. **Dr. Borchardt-ovo aromatično zeliščeno milo**, jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo (1 komad 35 kr.). (837-2)

Ravno tako ima vedno v zalogi razna obvezila, kakor kem. čisto vato, karbolno vato, šarpije, jodoformgaze, guttapercha-papir, Billroth-ovega batista i. t. d.

Po pošti se razpošilja dvakrat na dan.

LEOPOLD HÖNIGSBERG.

Svojim častitim p. n. kupovalcem in trgovskim prijateljem usojam se naznanjati, da sem si pravočasno preskrbel

veliko zalogo starega dobrega vina

in sem torej v prijetnem položaji, da lahko, kakor poprej, vsem častitim naročbam na vina prejšnjih let ustrezam.

Z velespoštovanjem

LEOPOLD HÖNIGSBERG,

vinska veletrgovina v Zagrebu.

(770-8)

LEOPOLD HÖNIGSBERG.

Vinska veletrgovina v Zagrebu.

Vinska veletrgovina v Zagrebu.

POZOR!

Za baš izišli Janežič-Bartel „Deutsch-slovenisches Hand-Wörterbuch“ lepe, trpežne, pol chagriuove

platnice

po 50 kr., s pošto 10 kr. več. Z vezanjem vred 80 kr.

(890-1) Janez Bonač, knjigovez.

Občinski tajniki in druge inteligentne osebe,

ki pridejo z občinstvom mnogo v dotiko, naj vprašajo gledé jako znatnega postranskega za-sluzka, kateri se vedno vešča in traja več let, pod „G. A. G. 1.867“ poste restante Gradec. (806-4)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanije) in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-34)

Dra Retau-a

Sebeočrana.

Češka izdaja po 80. nemške izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gl. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor trpi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njenim poukom se slednje leto na tisoče bolnih otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni tvrdki „Verlags-Magazin R. F. Biercy v Lipskem (Saksonsko), Neumarkt 34“ in v vsakej knjigarni.

Hiša

z dvema vrtoma, v najboljšem stanu, prodá se na Poljanskej cesti št. 9. — Povpraša naj se ravno tam pri gospe A. Ekl. (859-2)

FILIP TICHŮ

Brno, Zely trh 27 razpošilja

sukna

iz c. kr. priv. tovarn proti povzetju za elegantno jesensko in zimsko obleko, in sicer:

- 1 odrezek m 3-10 blaga za obleko, zadosti za celo moško obleko, dobre baže za samo. . . gl. 5.—
  - 1 odr. m 3-10, fine baže, za samo. . . 7.—
  - 1 odr. m 3-10, naj-finejše baže, za samo. . . 12.—
  - 1 odrezek m 2-10 blaga za zim-ske sukne, za zimsko sukno za-dosti, čista volna „ 6.—
  - 1 odrezek m 3-10 črnegasukna, čista volna, za-dosti za celo salonsko obleko. . . 9.— (764-5)
- Uzorec zastonj in franko.

Pobratimi.

Roman.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 1 gold. 20 kr. (s počtino vred).

Svoji k svojim!

Veseloigra v 1 dejanji.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 30 kr. (s počtino vred).

Obe knjigi dobivata se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani in pri knjigo-tržcih.

Zadnji teden!

Veliko mehanično svetno in originalno avtomatično gledališče

na cesarja Josipa trgu.

Danes v soboto dne 19. oktobra

nov program.

Vsak dan ob 1/2 8. uri zvečer velika predstava. — Vsako nedeljo in praznik 2 predstavi, ob 1/2 5. ur popoldne in ob 1/2 8. uri zvečer.

PROGRAM:

Novo! **BENETKE** Novo! na Rešnjega Telesa dan. Na mnogostransko zahtevo:

Veliki požar Moskve

v letu 1812. Prihod Napoleona I. in njegove armade.

Avtomatiška družba umetnikov

z muzičimi popolnoma novimi spremembami.

! Začarana postelja!

Velika čarovna burka z govorenim tekstom.

K sklepu:

Zbirka slik

razsvetljenih s hydro-oxigen-plinom. — Nov program! Za mnogobrojni obisk prosita (864)

Makso Gierke, poslovodja.

Oskar Gierke, ravnatelj.

Otvorjenje brivnice.

Usojam si naznanjati slavnemu občinstvu stolnega mesta Ljubljane in okolice, visokemu plemstvu in gospodom častnikom tukajšnje posadke, gospodom uradnikom in trgovcem i. t. d., da sem danes v soboto dne 19. oktobra t. l. otvoril

ново elegantno

lasničarsko-brivsko dvorano

na Kongresnem trgu št. 3

v hiši gospe M. Zetinovich. — Deloval sem blizu pet let pri gospodu L. Businaru v popolno zadovoljnost ter se bodem vedno prizadeval vse zadovoljiti s solidno in dobro postrežbo, da si osiguram dobrohotni obisk častitih svojih gostov. — Prosim za mnogobrojni obisk in podporo v novem podjetji svojem. — Podpisujem se slavnemu občinstvu

z odličnim spoštovanjem

Aleksander Gjud,
brivec.

(863-1)

C. kr. priv.

kneza Auersperga železniška tovarna

na Dvoru na Kranjskem

poročá se za zalaganje (217-62)

komerčnega litega blaga, peči v velikej izberi, ogušišč in ogušiščnih delov, kotlov v vsakoršnji obliki in velikosti itd. itd., litega blaga za stavbe: stebrov, oprijemalcev, svetilničnih stebrov priprostih in olepšanih, palic za okrižja, celih držališč, polževih stopnic, strešnih oken itd., cevij za stranišča, plino- in vodovode, celih vodovodnih naprav, vodnjakovih cevij, sesalk itd., rudniških priprav: stop in mečkal, pripravljalnih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozov itd., fužinskih naprav: valjarjev v pesek litih, trdilnih valjarjev litih v surovo železno oblikovnike, peresnih kladiv, klešč, škrapcev, itd., strojnih delov surovo litih in zlikanih, parnih strojev do 50 konjskih sil, rastlinjakov in pavilijonov iz litega in kovanega železa, mlinskih priprav, papirničnih priprav, ovnov za vodne tavbe, rezervarov v vseh velikostih iz ploščevine in litega železa, turbin po Girardovej in Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, transmisijskih priprav: vratil, plošč za jermena, čelnih in stožastih koles z lesenimi in železnimi zobmi, stalnih, s tenskih in visečih steljč, plošč za vrvi, konopce in žične vrvi, itd., strojev vodostolpnic, odvajajočih vododržnih strojev, vodnih koles iz litega in kovanega železa, žaganih delov, kakor tudi priprav za parne in vodne žage in posamičnih cirkujarnih Tavoletti- in žag z jarmom, stiskalnice: hidravličnih stiskalnih, stiskalnic z vretenom in vodom, kopirnih stiskalnic, itd., železa v palicah in osij iz kovanega pretopljenega železa.

Vprašanja glede cen se hitro odgovore.

Lastne zaloge v tuzemstvu:

Dunaj, Budimpešta, Praga, Levov, Gradec, Trst.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilnice v Evropi. (Ustanovljena 1840.)

Lastne aloge v inozemstvu:

Berolin, Monakovo, Milan, Rim, Lyon, Varšava, Bombay.

DITMAR-JEVE

SVETILNICE

Dunajska bliskovna svetilnica 30'''

R. DITMAR-JEVA

Dun. bliskovna svetilnica 30'''
svetilna sila 105 sveč.

Fonometrično izmerila gospoda Dr. L. Weber, kralj. profesor na vseučilišču v Vratislavi. Dr. R. Benedikt, docent na tehniki na Dunaji.

R. Ditmar-jeva Dunajska bliskovna svetilnica užiga, regulira in ugasa.

Solnčni svetilec 15''' in 18'''
davno preverjena sistema za mizne, viseče in stenske svetilnice.

R. DITMAR-JEV

Brilantni meteorni svetilec
s kroglastim plamenom.

Velikosti: 15'', 20'', 25'', 30'', 35'', 45''
Svetilna sila: 31 50 70 87 133 157 sveč

za mizne in viseče svetilnice, lestence, stenske svetilnice, zaprte svetilnice itd.

Vse steklene stvari, ki so potrebne za petrolejske svetilnice, — v največjej izberi.

Mizna svetilnica z brilantnim meteornim svetilcem

Se posebno opozarja. Posrečilo se mi je še bolj dovršiti svoje lani izumljene meteorske svetilce (s kroglastim plamenom), ki so dosegli velikanski uspeh v tuzemstvu in povsod v inozemstvu, njihovo svetilno silo še povečati, ravnarje ž njimi pa napraviti jednostavnejše, da se (15'', 20'' in 30'') lahko prižgejo, ko se proč vzame svetilničen venec, ne da bi se moral proč vzeti še cilindar, tulpa ali pa strešica. (Glej podobo.)

Ilustracije in ceniki pošljejo

se takoj zastonj in franko. (678-8)

Ditmar-jeve svetilnice ima skoro vsaka

Tovarniška znamka.

boljša trgovina s svetilnicami na prodaj.